

ANALIZA PODATAKA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA NA PRIMJERU PLIVAČKIH KLUBOVA

Vukušić, Domagoj

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:899436>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-22**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD
**ANALIZA PODATAKA FINANCIJSKIH
IZVJEŠTAJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA
NA PRIMJERU PLIVAČKIH KLUBOVA**

Mentor:
mr. Ivana Perica

Student:
Domagoj Vukušić, 5171075

Split, veljača 2019.

SADRŽAJ:

1. UVOD	4
1.1. Definiranje problema istraživanja	4
1.2. Ciljevi rada	5
1.3. Metode rada	5
1.4. Struktura (sadržaj) rada	5
2. TEMELJNA OBILJEŽJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U ODNOSU NA PROFITNE	7
2.1. Definicija neprofitnih organizacija	7
2.2. Djelatnosti neprofitnih organizacija	9
2.3. Specifičnosti neprofitnih organizacija	10
2.4. Razlika između profitnih i neprofitnih organizacija	14
3. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA	15
3.1. Bilanca	16
3.2. Izvještaj o prihodima i rashodima	17
3.3. Bilješke.....	17
3.4. Izvještaj o primicima i izdacima	18
3.5. Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava.....	18
4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA.....	20
5. ANALIZA POSLOVANJA PLIVAČKIH KLUBOVA	23
5.1. Zagrebački plivački klub	23
5.1.1. O klubu	23
5.1.2. Analiza poslovanja kluba	23
5.2. Plivački klub Rijeka	28
5.2.1. O klubu	28

5.2.2.	Analiza poslovanja kluba	29
5.3.	Plivački klub Jug	34
5.3.1.	O klubu	34
5.3.2.	Analiza poslovanja kluba	34
5.4.	Hrvatski akademski plivački klub Mladost	39
5.4.1.	O klubu	39
5.4.2.	Analiza poslovanja kluba	39
5.5.	Plivački klub Jadran Split	45
5.5.1.	O klubu	45
5.5.2.	Analiza poslovanja	45
5.6.	Rekapitulacija analize poslovanja odabranih plivačkih klubova	51
6.	ZAKLJUČAK.....	62
	Literatura	64
	Popis slika.....	66
	Popis tablica	66
	Popis grafova.....	67
	SAŽETAK.....	68
	SUMMARY.....	69

1. UVOD

U uvodnom dijelu rada posebna će se pažnja posvetiti definiranju problema i ciljeva istraživanja, kao i metoda rada te same njegove strukture kako bi se stekao opći okvir teorijskog i praktičnog dijela završnog rada.

1.1. Definiranje problema istraživanja

Neprofitne organizacije uključuju različite oblike pa se tako može govoriti o:

- udrugama, koje su ujedno i najzastupljeniji oblici,
- zakladama,
- ustanovama,
- vjerskim zajednicama,
- političkim strankama i dr.

Njihov je osnovni cilj stvaranje javne dobrobiti, ali ih karakterizira i usmjeravanje djelovanja s obzirom na zadovoljavanje interesa članova. U tom smislu također treba naglasiti da neprofitnost ne implicira automatski i nepostojanje prihoda. Upravo suprotno, prihodi kao ekonomska kategorija postoje, ali je njihovo stjecanje usmjereno na realizaciju neprofitnih ciljeva. Na području Republike Hrvatske registrirana je široka lepeza neprofitnih organizacija kojima je zajedničko obavljanje djelatnosti u svrhu realizacije društveno-korisnih ciljeva. Utoliko njihovo djelovanje zapravo ima doprinos i na gospodarski rast države (Lešić, 2015).

Djelovanje neprofitnih organizacija određeno je nizom zakonskih i podzakonskih akata koji tretiraju problematiku neprofitnih organizacija. Prilikom obavljanja svojih djelatnosti sve su se organizacije dužne pridržavati tih propisa. Prema odrednicama posebnih propisa uočava se da neprofitne organizacije smiju stjecati profit, ali ne za svoje članove, već za realizaciju ciljeva definiranih statutima organizacija. Neprofitne su organizacije obvezne voditi i financijske izvještaje, čije je vođenje i objavljivanje uređeno *Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*.

Budući da se tema odnosi na računovodstvo neprofitnih organizacija, u tom se smislu problem istraživanja može definirati kao računovodstveno praćenje i analiza podataka iz financijskih izvještaja neprofitnih organizacija.

1.2. Ciljevi rada

Iz definiranog problema istraživanja proizlaze i ciljevi rada. Cilj ovog završnog rada jest objasniti podatke iz financijskih izvještaja neprofitnih organizacija te na temelju njih analizirati poslovanje plivačkih klubova u Hrvatskoj. Očekuje se da će analiza financijskih izvještaja omogućiti evaluaciju prethodnog financijskog poslovanja odabranih neprofitnih organizacija na temelju koje će se pokušati predvidjeti i njihovo buduće poslovanje.

1.3. Metode rada

U radu će se koristiti sljedeće metode:

- metoda deskripcije,
- metoda komparacije,
- metoda analize,
- metoda sinteze.

Metoda deskripcije uključit će jednostavno opisivanje činjenica, procesa i predmeta. Prema tome, metodom deskripcije kreirat će se teorijski okvir završnog rada i objasniti rezultati završnog rada. Metodom komparacije uspoređivat će se sličnosti, odnosno razlike promatranih podataka iz financijskih izvještaja odabranih neprofitnih organizacija. Metoda analize omogućuje razdiobu složenih pojmova na njihove jednostavnije sastavne dijelove i elemente, a u radu će se koristiti prilikom analiziranja podataka iz financijskih izvještaja neprofitnih organizacija. I konačno, metoda sinteze koristit će se za spajanje dijelova u smislenu cjelinu, kako u teorijskom, tako i u praktičnom dijelu rada.

1.4. Struktura (sadržaj) rada

Ovaj je završni rad podijeljen u dva dijela: teorijski i praktični. Teorijski je dio dalje raščlanjen na tri ključna poglavlja, a to su:

- temeljna obilježja neprofitnih organizacija u odnosu na profitne,
- financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija,
- analiza financijskih izvještaja neprofitnih organizacija.

Svako od navedenih poglavlja dalje će se podijeliti u niže tematske jedinice, odnosno potpoglavljia. Praktični dio rada činit će analiza poslovanja plivačkih klubova u kojem će se pristupiti objašnjavanju podataka iz njihovih financijskih izvještaja. Zaključni dio obuhvaćat će sintezu teorijskog i praktičnog dijela uz osobni stav autora. Nakon toga navest će se literatura korištena u radu te tablice, slike i grafikoni.

2. TEMELJNA OBILJEŽJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA U ODNOSU NA PROFITNE

U ovom će se poglavlju definirati pojam neprofitnih organizacija, kojim se djelatnostima bave, koje su im specifičnosti te u čemu se očituje razlika između profitnih i neprofitnih organizacija.

2.1. Definicija neprofitnih organizacija

Neprofitna organizacija predstavlja organizaciju koju je formirala skupina ljudi kako bi ostvarila zajednički neprofitni cilj, odnosno poslovala bez namjere distribucije viška prihoda članovima ili vođama (Smith, et al., 2006). Po prirodi djelovanja neprofitne su organizacije usmjerene unaprjeđenju određenog društvenog problema ili čak zagovaraju i zauzimaju se za određena stajališta. U ekonomskom smislu, neprofitne organizacije karakterizira nedistribucijsko ograničenje koje se očituje u nedistribuciji viška prihoda dioničarima ili ekvivalentima kao dobit ili dividende (Hansmann, 1980).

Štoviše, neprofitne organizacije mogu i trebaju (Fritz, 2017):

- pokriti svoje dnevne troškove,
- osiguravati sredstva za hitne slučajeve (eng. *emergency fund*),
- osnivati zaklade,
- poboljšavati infrastrukturu i dr.

Time će neprofitna organizacija zapravo biti održivija, a stoga i zdravija (Fritz, 2017).

Prema tome, neprofitne organizacije čine sve:

- udruge,
- dobrotvorne organizacije,
- zaklade,
- druge dobrovoljne organizacije.

One su osnovane za promicanje kulturnih, obrazovnih, vjerskih i profesionalnih ciljeva te ciljeva javne službe. Njihovo financiranje započinje od strane vlastitih članova, povjerenika ili drugih koji ne očekuju otplatu i koji ne dijele dobit ili gubitke organizacije, već se oni zadržavaju ili apsorbiraju. Registrirane neprofitne organizacije obično dobivaju porezne

olakšice, a njihovi doprinosi često su porezno priznati. Većina nevladinih organizacija spada upravo u skupinu neprofitnih organizacija (Business Dictionary, n.d.).

Slika 1. Sudionici u razvoju ekonomije svake zemlje

Izvor: Perić, J. & Jeger, M. (2016). *Poduzetništvo neprofitnih organizacija: Definicija i specifičnosti neprofitnih organizacija (nastavni materijali)*. [Mrežno] Dostupno na: http://www.efos.unios.hr/poduzetništvo-neprofitnih-organizacija/wp-content/uploads/sites/163/2013/04/PNO_temeljne-odrednice-NPO_280416.pdf [10.8.2017].

Neprofitne organizacije omogućuju ljudima udruživanje i kombiniranje resursa kako bi postigli zajedničke ciljeve. Na području SAD-a državne i savezne vlade posebno brinu o neprofitnim organizacijama u pogledu posla koji obavljaju (Sessoms, n.d.). Neprofitne organizacije mogu se organizirati oko zajedničke namjene ili zajedničkog cilja, a značajno je naglasiti da ljudi koji sudjeluju u tim organizacijama rade na socijalnim problemima ili odgovaraju potrebama u njihovim zajednicama. Stručnjaci, kao što su odvjetnici ili inženjeri, pokreću neprofitne udruge za promicanje zanimanja, uspostavljanje standarda i pružanje mogućnosti za profesionalni razvoj (Sessoms, n.d.).

Mnogi također tvrde da neprofitne organizacije pomažu održavanju demokracije izgradnjom građanskih kompetencija i sposobnosti vodstva zajednice pripremom mogućih političkih vođa i pružanjem mogućnosti obrazovanja i umrežavanja onima koji su bili isključeni iz takvih krugova (Ott & Dickie, 2016).

Može se zaključiti da su neprofitne organizacije bilo kojeg oblika važne u ekonomijama država zato što omogućuju organiziranje s ciljem ostvarivanja zajedničkih ciljeva, odnosno interesa.

Još jedna ključna stvar leži i u činjenici da imaju prihode, ali višak ne dijele članovima, već usmjeravaju u neke druge aktivnosti važne za ostvarivanje ciljeva. Osim toga, one su značajne i za suočavanje s problemima u kojima država ima ograničeno djelovanje. U narednom će se potpoglavlju detaljnije problematizirati djelatnosti koje neprofitne organizacije obavljaju.

2.2. Djelatnosti neprofitnih organizacija

Kada se razmatra obavlja li neprofitna organizacija gospodarske djelatnosti, važne su tri ključne karakteristike:

- neprofitne su organizacije pravne osobe koje djeluju sa svrhom od javnog interesa,
- zabranjeno im je dijeliti ostvarenu neto dobit trećim osobama radi stjecanja osobne koristi,
- važni su djelatnost i svrha organizacije, a ne njen pravni oblik (Barić, 2000).

Prilikom definiranja gospodarskih i trgovačkih djelatnosti u obzir je potrebno uzeti vrijednosne transakcije koje ne čine sastavni dio navedenih kategorija i uključuju (Barić, 2000):

- primanja darova, potpora, donacija i priloga,
- prihode od pasivnih investicija,
- upotrebu bilo kojih sredstava iz ovih izvora s ciljem promicanja javnih interesa neprofitnih organizacija.

U širem smislu, gospodarske su djelatnosti određene aktivnom prodajom dobara ili usluga i često se nazivaju trgovačkim djelatnostima. Povremene djelatnosti koje se sastoje od prodaje dobara i usluga, npr. lutrija, ne ulaze u prethodnu definiciju i svojstvene su trgovačkim djelatnostima, no predstavljaju oblike financiranja koji se ne prakticiraju zbog stjecanja dobiti. Sve volonterske djelatnosti i dobrotvorne donacije također nisu dio gospodarskih djelatnosti, kao i djelatnosti neodvojivo povezane sa svrhom od javnog interesa, poput ulaznice za muzeje i sl.

Postavlja se pitanje mogu li neprofitne organizacije obavljati gospodarske i trgovačke djelatnosti? Dva su značajna pristupa odgovoru na navedeno pitanje. Prvi pristup uključuje kriterij osnovne svrhe kojim se ispituje je li organizacija stvorena i djeluje li prije svega u javnom interesu ili zbog stjecanja dobiti. U tom kontekstu, ako organizacija troši više od 50%

svojih sredstava, treba se ti registrira kao trgovačko društvo. Drugi pristup odnosi se na namjenu prihoda. Organizacija, da bi bila neprofitna, mora sav svoj prihod namijeniti ostvarivanju svrhe od javnog interesa (Barić, 2000). Prema tome, neko trgovačko društvo koje koristi pravni oblik neprofitne organizacije i koje svu dobit daje u svrhe od javnog interesa može biti u istovjetnom pravnom položaju kao i neprofitna organizacija koja se financira isključivo putem donacije, što može dovesti do zaključka da su neprofitne organizacije sredstvo izbjegavanja oporezivanja (Barić, 2000).

Neprofitne organizacije obavljaju niz gospodarskih djelatnosti. Na temelju odgovarajućih zakonskih akata procjenjuje se je li konkretna djelatnost dozvoljena ili zabranjena. Međutim, pri prodaji proizvoda neprofitne se organizacije moraju ponašati kao i poslovni subjekti. Dakle, obvezne su ispunjavati minimalne tehničke uvjete kojima moraju udovoljiti prodajni objekti vezano uz opremu i sredstva pomoću kojih se obavlja trgovina, uključujući i opće sanitarne i zdravstvene uvjete te ostale sukladno posebnim propisima (Vlada Republike Hrvatske: Ured za udruge, n.d.).

Prema tome, može se zaključiti da neprofitne organizacije nisu primarno osnovane zbog obavljanja gospodarskih djelatnosti, ali mnoge se od njih u određenoj mjeri bave takvom djelatnošću kako bi dobit od nje upotrebljavale za financiranje neprofitnih aktivnosti koje su ujedno i cilj njihova rada i djelovanja. Krajem 2014. godine i neprofitne organizacije postale su obveznici poreza na dobit ukoliko su gospodarsku djelatnost obavljale trajno, samostalno i radi ostvarivanja dobiti (Zuber, 2015). Negativna strana jest činjenica da je u nizu neprofitnih organizacija opseg gospodarskih aktivnosti zanemariv, a propisi o porezu na dobit traže prijavu svake organizacije koja gospodarsku djelatnost obavlja trajno i sa svrhom stjecanja dobiti ili prihoda, porezna bi administracija mogla biti zatrpana s mnogo novih malih obveznika poreza na dobit koji ostvaruju neznatnu dobit i plaćaju malo poreza (Zuber, 2015).

2.3. Specifičnosti neprofitnih organizacija

Misija neprofitnih organizacija očituje se u služenju javnosti i tu varijablu nije lako izmjeriti kao što je lako izmjeriti profit (Marić, 2015). Što se tiče financiranja, neprofitne se organizacije pretežno financiraju iz izvora kao što su:

- sredstva osnivača,
- proračunska sredstva,

- donacije,
- članarine i sl.

U tom se kontekstu neprofitne organizacije atribuiraju kao agenti humanitarnih promjena te sukladno tome imaju pozitivne implikacije na kvalitetu života u nekom društvu (Marić, 2015). Budući da se često radi o nevladinim organizacijama, neprofitne se organizacije prema djelatnosti i ciljanoj skupini klasificiraju na:

- kulturu i rekreaciju,
- obrazovanje i istraživanje,
- zdravstvo,
- socijalne usluge,
- okoliš,
- razvoj i stanovanje,
- pravo, zagovaranje i politika,
- religija,
- međunarodne aktivnosti,
- filantropsko posredovanje i promocija volontiranja,
- poslovne i strukovne udruge te sindikati (Marić, 2015).

Osim toga, postoji i niz drugih razloga postojanja neprofitnih organizacija, a mogu se svrstati u četiri kategorije:

- politički, jer djeluju na:
 - razvoj demokratskog tržišta,
 - razvoj tolerancije,
 - razvoj tržišnog gospodarstva,
- ekonomski, i to zbog:
 - loše gospodarske situacije,
 - nezaposlenosti,
 - privatizacije gospodarstva,
- društveni, jer uključuju nove društvene kategorije i omogućavaju poboljšanje uvjeta rada za zaposlene te kvalitetu života,
- tehnološki, jer razvijaju nove oblike komunikacije (Perić & Jeger, 2016).

Ono što određuje djelovanje neprofitnih organizacija može se svesti na (Perić & Jeger, 2016):

- usmjerenje cilju,
- društveni iskaz,
- slobodu udruživanja,
- prostor između obitelji, države i društva,
- volontiranje.

Ono što je specifično za neprofitne organizacije jest njihov status kojeg definiraju tri faktora. Prvi se očituje u zadovoljavanju potreba interesnih skupina, drugi se odnosi na zabranu distribucije prihoda članovima, a treći na zabranu distribucije viška prihoda povoljnim poreznim i zakonskim tretmanom (Perić & Jeger, 2016). Neprofitne organizacije djeluju prema načelima upravljanja koja su utemeljena s obzirom na orijentiranost prema dionicima i prikazana su u Tablici 1.

Tablica 1. Načela upravljanja utemeljena na orijentaciji prema dionicima

1. NAČELO	Priznati i aktivno pratiti interese dionika te ih uzeti u obzir prilikom odlučivanja i djelovanja
2. NAČELO	Slušati i otvoreno komunicirati s dionicima i njihovim pojedinačnim interesima i doprinosima te o rizicima s kojima se suočavaju ili bi se mogli suočiti zbog povezanosti s organizacijom.
3. NAČELO	Usvojiti procese i načine ponašanja osjetljive na interese i sposobnosti, mogućnosti svakog pojedinačnog dionika.
4. NAČELO	Prepoznati međusobnu ovisnost i pošteno raspodijeliti povlastice/koristi.
5. NAČELO	Surađivati s drugim tijelima (javnim ili privatnim) kako bi se osiguralo da se rizici i štete svedu na minimum te da ih se odgovarajuće nadoknadi ondje gdje se ne mogu izbjeći.
6. NAČELO	Izbjegavati aktivnosti koje bi mogle ugroziti neotuđiva ljudska prava (pravo na život) ili bi poticali na rizike neprihvatljive važnim dionicima.
7. NAČELO	Priznati moguće sukobe između: vlastite uloge kao dionika i svoje zakonske i moralne odgovornosti prema interesnim dionicima te pristupiti takvim sukobima otvorenom komunikacijom, odgovarajućim izvještavanjem i poticajnim sustavima.

Izvor: Perić, J. & Jeger, M. (2016). *Poduzetništvo neprofitnih organizacija: Definicija i specifičnosti neprofitnih organizacija (nastavni materijali)*. [Mrežno] Dostupno na: http://www.efos.unios.hr/poduzetništvo-neprofitnih-organizacija/wp-content/uploads/sites/163/2013/04/PNO_temeljne-odrednice-NPO_280416.pdf [10.8.2017].

Radnu snagu neprofitnih organizacija čine:

- zaposlenici unutar organizacije,
- konzultanti,
- radnici koji su vezani nezavisnim ugovorima,

- volonteri.

Upravo je za neprofitne organizacije iznimno značajna aktivnost volontiranja zato što naglašava humanu paradigmu suvremenog društva (Marić, 2015). Volontiranje se ne plaća i usmjereno je dobrobiti drugih, međutim to ne znači da rad volontera ne treba biti vođen i organiziran. U tom je smislu važno podupirati njihov rad i razvoj (Marić, 2015).

Neprofitne organizacije specifične su i u pogledu njihovog organiziranja.. U slučaju da neprofitne organizacije nemaju efikasnu organizaciju i kvalitetan menadžment, riskiraju gubitak potpore od strane zajednice. Iz tog razloga uprava u neprofitnim organizacijama nastoji biti što efikasnija u ispunjenju misije. Preciznije rečeno, neprofitne će organizacije primjenjivati onu organizacijsku strukturu koja odgovara prirodi djelatnosti, odnosno vodit će se:

- projektnom usmjerenošću,
- decentraliziranosti po kriteriju teritorija,
- usmjerenosti na grupe korisnika i dr. (Alfirević, 2013).

U današnje vrijeme često se postavlja pitanje kako mjeriti učinkovitost neprofitnih organizacija. S obzirom da mjerenje učinkovitosti neprofitnih organizacija podrazumijeva višedimenzionalni pristup neki od mogućih pristupa prikazani su u Tablici 2.

Tablica 2. Mjerenje učinkovitosti neprofitnih organizacija

UČINKOVITOST PRIKUPLJANJA SREDSTAVA	Sposobnost organizacije da prikupi sredstva iz različitih fondova
FINANCIJSKA TRANSPARENTNOST	Izveštavanje o poslovanju
FINANCIJSKA UČINKOVITOST PROJEKATA/PROGRAMA	Iskorištenost fondova ili financijskih izvora kako bi se ostvarili planirani (željeni) ciljevi (odnos između financijskih inputa i outputa)
NEFINANCIJSKA UČINKOVITOST PROJEKATA/PROGRAMA	Iskorištenost nefinancijskih resursa kako bi se ostvarili planirani (željeni) ciljevi (odnos između nefinancijskih inputa (vrijeme, ljudi, stručnjaci) i rezultata projekta/programa)
REZULTATI	Jesu li postignuti postavljeni (željeni) ciljevi projekta/programa
UTJECAJ	Dugoročni pozitivni i negativni utjecaji projekta/programa
PARTNERSTVO	Razina umrežavanja s partnerima, njihov utjecaj i zadovoljstvo
KVALITETA	Razina kvalitete usluge

Izvor: Perić, J. & Jeger, M. (2016). *Poduzetništvo neprofitnih organizacija: Definicija i specifičnosti neprofitnih organizacija (nastavni materijali)*. [Mrežno] Dostupno na: http://www.efos.unios.hr/poduzetnistvo-neprofitnih-organizacija/wp-content/uploads/sites/163/2013/04/PNO_temeljne-odrednice-NPO_280416.pdf [10.8.2017].

2.4. Razlika između profitnih i neprofitnih organizacija

Najveća razlika između profitnih i neprofitnih organizacija očituje se u području upravljanja. Naime, neprofitne organizacije nisu čvrsto hijerarhijski organizirane te nemaju striktno definiranu diobu ovlasti i odgovornosti. Njeguju timski rad i projektni pristup, financiraju se kroz donacije, subvencije, članarine i sl. (Marić, 2015).

Tablica 3 prikazuje razlike profitnih i neprofitnih organizacija prema temeljnim dimenzijama.

Tablica 3. Razlike profitnih i neprofitnih organizacija s obzirom na temeljne dimenzije

DIMENZIJA	PROFITNE	NEPROFITNE
POLAZIŠTE	Profit	Opće javno dobro
USMJERENOST	Potrošačima	Pojedincu
KONCEPT	Ekonomski	Socijalni
ARENA DJELOVANJA	Tržište	Društvo
REZULTATI	Ekonomski	Društveni
	Mjerljivi	Nemjerljivi
	Kvantitativni	Kvalitativni

Izvor: Marić, I. (2015). *Neprofitne organizacije*. [Mrežno] Dostupno na: <http://web.efzg.hr/dok/OIM/Menad%C5%BEment%20neprofitnih%20organizacija.pdf> [10.8.2017].

Profitne su organizacije osnovane za generiranje prihoda za poduzetnike i njihove zaposlenike, dok su neprofitne organizacije općenito osnovane kako bi služile humanitarnoj ili ekološkoj potrebi.

Profitne organizacije oslanjaju se na zarađeni prihod i kreditne aranžmane sa zajmodavcima i dobavljačima kako bi financirali svoje poslovanje. Neprofitne organizacije, s druge strane, gotovo se oslanjaju se uglavnom na donacije i potpore od pojedinaca, vladinih subjekata i organizacija.

Profitne se organizacije oporezuju se na više načina, ovisno o njihovom obliku organizacije. Neprofitne organizacije imaju mogućnost ostvarenja niza poreznih olakšica. Profitne organizacije u svoje kadrove zapošljavaju zaposlenike plaćene po satu te povremeno i neplaćene pripravnike, dok neprofitne organizacije obično zapošljavaju manju radnu snagu i veliki broj volontera. Postupci za zapošljavanje i otpuštanje, kao i motivacija zaposlenika, komunikacijske tehnike i tehnike vođenja znatno se razlikuju između plaćenih zaposlenika i volontera (Ingram, n.d.).

3. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Prema *Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija* uređuje se okvir financijskog poslovanja, kao i elementi računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija, uključujući:

- načela sustava financijskog poslovanja,
- izrade i izvršavanje financijskih planova,
- izvještavanje o potrošnji proračunskih sredstava,
- računovodstvena načela i poslove,
- poslovne knjige i knjigovodstvene isprave,
- popis imovine i obveza,
- načela iskazivanja imovine, obveza i vlastitih izvora te priznavanja prihoda, rashoda, primitaka i izdataka,
- financijsko izvještavanje,
- reviziju godišnjih financijskih izvještaja i njihovu javnu objavu,
- nadzor nad financijskim poslovanjem i računovodstvom,
- ostala područja značajna za financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija (*Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*, NN 121/14).

Neprofitna je organizacija dužna sastavljati financijske izvještaje i oni se predaju Ministarstvu financija ili drugoj instituciji koju Ministarstvo za tu svrhu ovlasti. Sastavljeni financijski izvještaji moraju biti odraz fer slike financijskog položaja organizacije za određenu poslovnu godinu. Sukladno Zakonu one organizacije koje tijekom poslovne godine nisu imale poslovne događaje niti podatke o imovini i obvezama trebaju nadležnim institucijama dostaviti izjavu o neaktivnosti.

Financijski izvještaji predstavljaju stanje i strukturu, kao i promjene u vrijednosti i opsegu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda. Neprofitne organizacije koje su u prethodnoj godini imale ukupan prihod iznad 10 milijuna kuna podliježu reviziji koja se obavlja sukladno revizijskim propisima. Neprofitne organizacije s prihodom od 3 do 10 milijuna daju financijske izvještaje na revizijski uvid. Nadalje, sve su neprofitne organizacije, osim sindikata

i udruga poslodavaca, na svojim web stranicama dužne do kraja lipnja tekuće godine objaviti financijska izvješća (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14).

Za sastavljanje financijskih izvještaja odgovorna je osoba koja se nalazi na čelu službe računovodstva, a to je ujedno i osoba koja vodi računovodstvene poslove neprofitne organizacije ili neka druga stručna pravna ili fizička osoba kojoj je povjereno vođenje računovodstva. Financijske izvještaje, kao i druge izvještaje koji se vežu uz računovodstvo neprofitnih organizacija, potpisuje njihov zakonski zastupnik i odgovoran je za njihovu vjerodostojnost i predaju (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, NN 31/15).

Neprofitne organizacije sastavljaju sljedeća financijska izvješća:

- bilancu,
- izvještaj o prihodima i rashodima,
- bilješke (Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, NN 67/17).

3.1. Bilanca

Bilanca je jedan od temeljnih financijskih izvještaja neprofitnih organizacija i odnosi se na sustavni pregled imovine, obveza te vlastitih izvora na točno određeni datum. Imovina obuhvaća sve resurse koje su u vlasništvu neprofitne organizacije i nastali su kao posljedica prošlih poslovnih događaja. Od njih se očekuje da u budućnosti mogu donijeti određenu ekonomsku korist. S druge strane, obveze su sve nepodmirene obveze i nastale su kao posljedica prošlih poslovnih događaja. One ujedno označavaju i odljev resursa iz neprofitne organizacije. Vlastiti izvori neprofitne organizacije zapravo je ono što joj ostaje nakon podmirenih obaveza. Podaci koji se unose u bilancu povlače se iz glavne knjige neprofitne organizacije i vrijedi pravilo da ukupna imovina mora biti jednaka ukupnim obvezama i vlastitim izvorima (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14).

Obrazac bilance za neprofitne organizacije sadrži sljedeće podatke:

- račun iz računskog plana,
- opis,

- AOP oznaku,
- stanje 1. siječnja godine za koju se sastavlja izvještaj,
- stanje 31. prosinca godine za koju se sastavlja izvještaj,
- indeks promjene stanja (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, NN 31/15).

3.2. Izvještaj o prihodima i rashodima

Izvještaj o prihodima i rashodima, uz bilancu, predstavlja temeljni financijski izvještaj neprofitnih organizacija kojeg sastavljaju obveznici dvojnog knjigovodstva. Međutim, ovaj izvještaj prikazuje prihode i rashode neprofitne organizacije te financijski rezultat. Za razliku od bilance, izvještaj o prihodima i rashodima označava sustavan prikaz prihoda i rashoda te financijski rezultat.

Izmjenom i dopunom *Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija* (NN, 67/17) ukinuta je obaveza izvještavanja za neprofitne organizacije za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka i od 1. siječnja do 30. rujna, počevši sa Skraćenim izvještajem o primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna 2017. Neprofitna organizacija sastavlja ovaj izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 30. Lipnja.

Obrazac izvještaja prihoda i rashoda sastoji se od:

- račun iz računskog plana,
- opis,
- AOP oznaku,
- ostvareno prethodne godine,
- ostvareno u izvještajnom razdoblju,
- indeks ostvarenja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, NN 121/14).

3.3. Bilješke

Bilješke predstavljaju dopunu podataka uz financijske izvještaje i po prirodi mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru

neprofitnih organizacija, NN 31/15). Moraju se označavati rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. Prema tome, razlikuju se obvezne bilješke uz bilancu i obvezne bilješke uz izvještaj o prihodima i rashodima. Prema Pravilniku o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, NN 31/15 u obvezne bilješke uz bilancu ubrajaju se:

- pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina,
- pregled stanja i rokova dospjeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najмова.

Bilješke uz izvještaj o prihodima i rashodima sadrže uzroke većih odstupanja u odnosu na rezultat prethodne godine (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, NN 31/15).

3.4. Izvještaj o primicima i izdacima

Ovaj financijski izvještaj dužne su voditi neprofitne organizacije obveznici jednostavnog knjigovodstva. Podaci koji se evidentiraju u izvještaju o primicima i izdacima odnose se na sve ostvarene primitke i izdatke u poslovnoj godini na koju se izvještaj odnosi i koji se sastoji od:

- rednog broja,
- opisa,
- AOP oznake,
- ostvarenog u prethodnoj poslovnoj godini,
- ostvarenog u tekućoj poslovnoj godini (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, NN 31/15).

3.5. Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava

Iako ne spada pod temeljne financijske izvještaje, potrebno je spomenuti i ovaj izvještaj zato što je definiran Pravilnikom. Naime, prema Pravilniku neprofitna organizacija koja ostvaruje sredstva iz javnih izvora obvezna je sastaviti i izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava za poslovnu godinu i dostaviti ga davatelju sredstava u roku od 60 dana od isteka poslovne godine. Obrazac za sastavljanje ovog izvještaja mora uključivati minimalno sljedeće podatke:

- opći podaci,

- primatelj sredstava,
- davatelj sredstava,
- naziv projekta/programa/ostalo,
- razdoblje izvještavanja,
- financijski podaci,
- ostali javni izvori financiranja,
- bilješke (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, NN 121/14).

4. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

U ovom će se poglavlju prikazati temeljni instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja za neprofitne organizacije.

U temeljne instrumente analize financijskih izvještaja neprofitnih organizacija ubrajaju se:

- komparativni financijski izvještaji,
- strukturni financijski izvještaji,
- analiza putem pokazatelja.

Komparativni financijski izvještaji temelj su horizontalne analize i služe uspoređivanju kroz više godina poslovanja s ciljem determiniranja tendencija i dinamike promjene pojedinih pozicija financijskih izvještaja (Žager et al., 2008). S druge strane, na temelju strukturnih financijskih izvještaja vrši se vertikalna analiza te se tako sami strukturni izvještaji promatraju kao raščlanjivanje. Preciznije rečeno, vertikalna analiza odnosi se na usporedbu koja se u pravilu odnosi na jednu poslovnu godinu i izračunava se na način da se stavke aktive i pasive izjednače sa 100, a ostale se stavke izražavaju kao postotak od ukupne aktive ili ukupne pasive u bilanci (Žager, et al., 2008).

Budući da ni horizontalna ni vertikalna analiza ne pružaju posve iscrpan prikaz financijskih izvještaja, dodatni uvid u poslovanje pruža analiza putem pokazatelja. Kao što i sama definicija nalaže, analizom putem pokazatelja jedna se veličina dovodi u odnos s drugom veličinom (Žager et al., 2008). Analiza putem pokazatelja pruža bolji uvid u financijsko stanje neprofitne organizacije. Međutim, treba naglasiti da su financijski pokazatelji koji su specifični za neprofitne organizacije preuzeti s američkog područja i njihove ekonomije, što znači da se neki od njih ne mogu primijeniti na analizu financijskih izvještaja u Hrvatskoj zbog razlike u načinu sastavljanja tih izvještaja (Hladika & Žigman, 2012). Tablica 4 prikazuje najčešće korištene financijske pokazatelje za neprofitne organizacije u Hrvatskoj.

Tablica 4. Financijski pokazatelji specifični za neprofitne organizacije

POKAZATELJ	NAČIN RAČUNANJA
Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda	Najveći izvor prihoda (vrsta) / ukupan prihod
Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna	Donacije, potpore i subvencije iz državnog proračuna / ukupan prihod
Koeficijent zarađenih prihoda	Ukupan zarađeni prihod / ukupan prihod
Koeficijent samodostatnosti	Ukupan zarađeni prihod / ukupni rashod
Koeficijent tekuće likvidnosti	Kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze
Odnos rashoda za zaposlene i ukupnih Rashoda	Rashodi za zaposlene / ukupni rashodi
Povrat vlastitih izvora / rentabilnost vlastitih izvora	Promjena vlastitih izvora / ukupni vlastiti Izvori
Interval obrane	Novac, utrživi vrijednosni papiri i potraživanja / prosječni mjesečni rashodi
Pokazatelj uštede	Razlika prihoda i rashoda / ukupni rashodi
Koeficijent zaduženosti	Prosječne ukupne obveze / prosječna ukupna Imovina
Odnos prihoda	Vrsta prihoda / ukupan prihod

Izvor: prilagođeno prema Hladika M., Žigman A. (2012): Financijski pokazatelji za ocjenu poslovanja neprofitnih organizacija. *Riznica*, br. 10, str. 25-29.

Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda računa se kao omjer najvećeg izvora prihoda te ukupnih prihoda, a pokazuje na koje se prihode najviše oslanja organizacija, dok koeficijent pouzdanosti sredstava predstavlja omjer donacija, potpora i subvencija iz državnog proračuna te ukupnih prihoda. Koeficijent zarađenih prihoda računa se kao omjer ukupnih zarađenih prihoda te ukupnih prihoda i ukazuje na to koliko se prihoda ostvari prodajom roba ili pružanjem usluga. Stavka ukupni zarađeni prihod koristi se i za izračun koeficijenta samodostatnosti, koji predstavlja odnos navedene stavke i ukupnih rashoda. Ako je manji od 1, posluje se s gubitkom (Hladika & Žigman, 2012).

Odnos rashoda za zaposlene i ukupnih rashoda, kao što i sam naziv indicira, predstavlja omjer rashoda za zaposlene i ukupnih rashoda. Interval obrane računa se na način da se novac, utrživi vrijednosni papiri i potraživanja stave u odnos s prosječnim mjesečnim rashodima. Služi za dobivanje informacija o iscrpljivanju novčanih rezervi. Pokazatelj uštede omjer je razlika u prihodima i rashodima te ukupnih rashoda. Ukoliko je veći od 1, porast će vlastiti izvori. Odnos prihoda predstavlja omjer vrste prihoda i ukupnih prihoda. Ovi se pokazatelji računaju na temelju podataka iz izvještaja o prihodima i rashodima (Hladika & Žigman, 2012).

S druge strane, na temelju podataka iz bilance računaju se koeficijent tekuće likvidnosti, rentabilnost i koeficijent zaduženosti. Koeficijent tekuće likvidnosti predstavlja omjer kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza. Ako je manji od 1, vjerojatno postoje problemi sa

sredstvima za podmirenje kratkoročnih obveza. Rentabilnost se odnosi na povrat vlastitih izvora i računa se kao omjer promjene vlastitih izvora te ukupnih vlastitih izvora. Koeficijent zaduženosti predstavlja omjer prosječnih ukupnih obveza te prosječne ukupne imovine. Ukoliko je vrijednost ovog koeficijenta visoka, smanjena je sposobnost za buduće zaduživanje (Hladika & Žigman, 2012).

Treba naglasiti da postoji problem s nepostojanjem „graničnih vrijednosti za navedene financijske pokazatelje koje bi ukazale zadovoljava li organizacija postavljeni kriterij ili ne, kao i smislenost pokazatelja koji se mogu izračunati“ (Hladika & Žigman, 2012, str. 29).

5. ANALIZA POSLOVANJA PLIVAČKIH KLUBOVA

U ovom će se poglavlju provesti analiza financijskih izvještaja (horizontalna, vertikalna i prema pokazateljima) na primjeru pet odabranih plivačkih klubova s područja Republike Hrvatske.

Plivački klubovi koji su uzeti u analizu su:

- Zagrebački plivački klub,
- Plivački klub Rijeka,
- Hrvatski akademski plivački klub Mladost,
- Plivački klub Jadran Split,
- Plivački klub Jug.

Svi su navedeni klubovi upisani u Registar neprofitnih organizacija ispred Ministarstva financija te se u okviru Registra nalaze i svi dostupni podaci potrebni za provedbu analize.

5.1. Zagrebački plivački klub

5.1.1. O klubu

Zagrebački plivački klub (ZPK) osnovan je 1934. godine i do 1941. bio je vodeći klub u plivanju i vaterpolu u gradu Zagrebu (Zagrebački plivački klub, n.d.). Otada djeluje kao Hrvatski plivački športski klub „Zagreb“ sve do prestanka s radom četiri godine kasnije. Grupa plivačkih stručnjaka 1993. godine osnovala je novi ZPK koji obuhvaća: plivanje, vaterpolo, sinkronizirano plivanje, skokove u vodu, osobe s invaliditetom, školu plivanja.

Natjecatelji nastupaju kao predstavnici kluba i kao članovi hrvatske plivačke reprezentacije na svim domaćim prvenstvima i međunarodnim natjecanjima, gdje postižu zapažene rezultate (Zagrebački plivački klub, n.d.). Zagrebački plivački klub (ZPK) upisan je u Registar neprofitnih organizacija 21. prosinca 2009. godine. Prema pravno ustrojbenom obliku djeluje kao udruga i obveznik je vođenja dvojnog knjigovodstva.

5.1.2. Analiza poslovanja kluba

U nastavku će se prikazati vertikalna i horizontalna analiza financijskih izvještaja kluba te analiza s obzirom na pokazatelje.

Tablica 5. Horizontalna analiza pojedinih stavki bilance ZPK-a

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK									
	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016. – 2014.	% promjena	
Aktiva										
Nefinancijska imovina	50 393	21 532	4 071	-28 861	-57,27	-17 461	-81,1	-46 322	-91,92	
Postrojenja i oprema	2 393	5 532	4 071	3 139	131,17	-1 461	-26,41	1 678	70,12	
Prijevozna sredstva	48 000	16 000	0	-32 000	-66,66	-16 000	-100	-48 000	-100	
Financijska imovina	124	87 885	143	-36 543	-29,37	55 933	63,64	19 390	15,58	
Novac u banci i blagajni	428		818							
Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	123	61 242	143	-62 646	-50,56	82 576	134,84	19 930	16,08	
Ukupno imovina	888		818							
	0	26 643	0	26 643	/	-26 643	-100	0	0	
Ukupno imovina	174	109	147	-65 224	-37,35	38 472	35,16	-26 752	-15,32	
	641	417	889							
Pasiva										
Obveze	92 044	69 051	89	-22 993	-24,98	20 072	29,1	-2 921	-3,17	
			123							
Obveze za rashode	58 534	65 649	89	7 115	12,15	23 474	35,76	30 580	52,23	
			123							
Obveze za kredite i zajmove	33 510	3 402	0	-30 108	-89,84	-3 402	-100	-33 510	-100	
Vlastiti izvori	82 597	40 366	58	-42 261	-51,16	18 400	45,58	-23 831	-28,85	
			766							
Ukupno obveze i vlastiti izvori	174	109	147	-65 224	-37,35	38 472	35,16	-26 752	-15,32	
	641	417	889							

Izvor: izrada autora prema podacima iz bilance

Iz Tablice 5 može se uočiti da je ukupna imovina u 2015. godini u odnosu na 2014. smanjena za 65 224 HRK, pri čemu se najveće smanjenje očituje u stavci prijevoznih sredstava, i to za 32 000 HRK. Također, smanjene su i financijska i nefinancijska imovina, prva za 36 543 HRK, a druga za 28 861 HRK, te novac u banci i blagajni za 62 646 HRK. Jedini rast u kategoriji imovine primjetan je u stavci postrojenja i oprema, i to za 3 139 HRK.

S druge strane, smanjene su i ukupne obveze i vlastiti izvori u istom periodu za 65 224 HRK. Najveće smanjenje vidljivo je u stavci obveze za kredite i zajmove. Porasle su jedino obveze za rashode za 7 115 HRK.

Ukupna imovina u 2016. godini u odnosu na 2015. bilježi porast od 38 472. Rast je zabilježen u stavkama novac u banci i blagajni te u financijskoj imovini. Ukupne obveze i vlastiti izvori

također su porasli za 38 472 HRK. Obveze za kredite i zajmove smanjene su za 100%, dok je u ostalim stavkama zabilježen porast.

Tablica 6. Horizontalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda ZPK-a

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK									
	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016. – 2014.	% promjena	
Prihodi										
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	67 686	45 304	48 518	-22 382	-33,1	3 214	7,1	-19 168	-28,32	
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	594 827	608 585	625 240	13 758	2,32	16 655	2,74	30 813	5,18	
Prihodi od imovine	300	307	418	7	2,33	111	36,15	118	39,33	
Prihodi od donacija	556 495	435 003	577 018	-121 492	-21,83	142 015	32,65	20 523	3,68	
Ostali prihodi	0	0	10 000					10 000	/	
Ukupno prihodi	1 219 308	1 089 199	1 261 194	-130 109	-10,67	171 995	15,79	41 886	3,43	
Rashodi										
Rashodi za radnike	598 401	636 775	725 782	38 374	64,3	89 007	13,99	127 381	21,28	
Materijalni rashodi	228 901	160 645	179 670	-68 256	-29,82	19 025	11,84	-49 231	-21,51	
Rashodi amortizacije	32 598	33 173	12 127	575	1,76	-21 046	-63,44	-20 471	-62,79	
Financijski rashodi	8 186	5 479	8 559	-2 707	-33,1	3 080	56,22	373	4,55	
Donacije	61 078	45 000	44 000	-16 078	-26,33	-1 000	-2,2	-17 078	-27,96	
Ostali rashodi	264 759	250 358	272 656	-14 401	-5,44	22 298	8,91	7 897	2,98	
Ukupni rashodi	1 193 923	1 131 430	1 242 794	-62 493	-5,24	111 364	9,84	48 871	4,1	

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Tablice 6 može se zaključiti da su ukupni prihodi 2015. pali za 130 109 HRK u odnosu na 2014. te su 2016. porasli za 171 995 HRK u odnosu na 2015. Blagi je porast zabilježen u prihodima od članarina i članskih doprinosa (2,32%) te u prihodima od imovine (2,33%). U 2016. godini u svim je stavkama prihoda zabilježen porast. Što se tiče rashoda, oni su u 2015. godini smanjeni za 5,24%, ali su u 2016. povećani za 9,84%. U 2015. godini najveći je porast rashoda zabilježen u stavci rashodi za radnike (64,3%), a najviše su smanjeni materijalni rashodi (29,82%). U idućoj godini najviše su smanjeni rashodi amortizacije (63,44%), ali su najviše povećani financijski rashodi (56,22%), i to u stavci ostali financijski rashodi, tj. bankarske usluge i usluge platnog prometa te negativne tečajne razlike i valutna klauzula.

Ukoliko se razmatra stanje 2016. godine u odnosu na 2014., može se zaključiti da su ukupni prihodi porasli za 3,43%, a najveći porast zabilježen je u stavci prihodi od imovine (39,33%). S druge strane, prihodi od prodaje roba i pružanja usluga u 2016. godini opali su za 28,32% u odnosu na 2014. Ukupni rashodi su u razmatranim godinama također porasli, i to za 4,1%. Najveći porast zabilježen je u stavci rashodi za radnike (21,28%), dok su rashodi amortizacije opali za čak 62,79%, a slijede ih donacije te materijalni rashodi.

Tablica 7. Vertikalna analiza pojedinih stavki bilance ZPK-a

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK					
	2014.	2015.	2016.	% udio 2014.	% udio 2015.	% udio 2016.
Aktiva						
Nefinancijska imovina	50 393	21 532	4 071	28,85	19,68	2,75
Financijska imovina	124 428	87 885	143 818	71,25	80,32	97,25
Ukupno imovina	174 641	109 417	147 889	100	100	100
Pasiva						
Obveze	92 044	69 051	89 123	52,71	63,11	60,26
Vlastiti izvori	82 597	40 366	58 766	47,29	36,89	39,74
Ukupno pasiva	174 641	109 417	147 889	100	100	100

Izvor: izrada autora prema podacima iz bilance

Prema Tablici 7 može se zaključiti da je 2014. godine udio nefinancijske imovine u ukupnoj imovini bio 28,85%, a financijske imovine 71,25%. Iduće godine udio financijske imovine u ukupnoj imovini iznosio je 80,32%, dok je udio nefinancijske bio 19,68%. Prethodne je godine udio financijske imovine iznosio čak 97,25%, dok je udio nefinancijske imovine iznosio samo 2,75%. U sve je tri promatrane godine najveći udio u financijskoj imovini imao novac u banci.

Obveze su 2014. godine činile nešto više od polovice ukupne pasive, dok je taj udio za vlastite izvore iznosio 47,29%. 2015. godine udio obveza iznosio je 63,11%, a udio vlastitih izvora u ukupnoj pasivi gotovo 36,89%. Prethodne su godine obveze činile 60,26% ukupne pasive, a vlastiti izvori 39,74%.

Tablica 8. Vertikalna analiza pojedinih stavki izvještaja o prihodima i rashodima ZPK-a

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK					
	2014.	2015.	2016.	% udio 2014.	% udio 2015.	% udio 2016.
Prihodi						
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	67 686	45 304	48 518	5,55	4,16	3,85
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	594 827	608 585	625 240	48,78	55,87	49,57
Prihodi od imovine	300	307	418	0,03	0,03	0,03
Prihodi od donacija	556 495	435 003	577 018	45,64	39,94	45,76
Ostali prihodi	0	0	10 000	0	0	0,79
Ukupno prihodi	1 219 308	1 089 199	1 261 194	100	100	100
Rashodi						
Rashodi za radnike	598 401	636 775	725 782	50,12	56,28	58,4
Materijalni rashodi	228 901	160 645	179 670	19,17	14,2	14,45
Rashodi amortizacije	32 598	33 173	12 127	2,73	2,93	0,97
Financijski rashodi	8 186	5 479	8 559	0,68	0,49	0,68
Donacije	61 078	45 000	44 000	5,11	3,97	3,54
Ostali rashodi	264 759	250 358	272 656	22,17	22,13	21,94
Ukupni rashodi	1 193 923	1 131 430	1 242 794	100	100	100

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima

Najveći udio od ukupnih prihoda u svim razmatranim godinama pripada prihodima od članarina i članskih doprinosa, i to više od 45% udjela u sve tri godine. Nakon njih dolaze prihodi od donacija koji čine 45,64% ukupnih prihoda 2014., 39,94% 2015. te 45,76% 2016. Prihodi od imovine i ostali prihodi čine najmanje udjela u ukupnim prihodima u svim razmatranim poslovnim godinama. Prihodi od prodaje robe i pružanja usluga čine 5,55% ukupnih prihoda 2014., odnosno 4,16% 2015. te 3,85% 2016.

Najveći udio u ukupnim rashodima čine rashodi za radnike. Oni su iznosili 2014. 50,12% ukupnih rashoda, 2015. 56,28% i 2016. 58,4%. Slijede ih rashodi za radnike koji su 2014. iznosili 22,17% ukupnih rashoda, odnosno 2015. 22,13% te 2016. 21,94%. Materijalni rashodi iz godine u godinu činili su sve manje udjela u ukupnim rashodima. Rashodi amortizacije činili

su 2014. 2,73% udjela ukupnih rashoda, 2015. 2,93%, a 2016. 0,97%. Manje od 1% udjela u svim razdobljima imaju financijski rashodi. Rashodi od donacija 2014. iznosili su 5,11% ukupnih rashoda, dok su 2015. iznosili 3,97%, a 2016. 3,54%.

Tablica 9. Analiza prema pokazateljima

Pokazatelj	Vrijednost
Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda	0,49
Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna	0
Odnos rashoda za zaposlenike i ukupnih rashoda	0,58
Pokazatelj uštede	0,014

Izvor: izrada autora prema podacima iz financijskih izvještaja

Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda prikazuje odnos najvećeg izvora prihoda i ukupnih prihoda neprofitne organizacije i računa se prema stavkama iz izvještaja o prihodima i rashodima. Najveći izvor prihoda za klub jesu članski doprinosi. Ovaj pokazatelj u slučaju Zagrebačkog plivačkog kluba iznosi 0,49, odnosno 49%. S obzirom da klub nije dobivao nikakva sredstva putem donacija iz državnog proračuna, koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna iznosi 0. Odnos rashoda za zaposlenike i ukupnih rashoda iznosi 0,58, odnosno 58%, a pokazatelj uštede svega 0,014 (1,4%).

S obzirom na prikazanu analizu može se zaključiti da je Zagrebački plivački klub ostvario 2016. više prihoda nego godinu ranije, i to za 15,79% više dok je s druge strane smanjio rashode za 9,84%. Preciznije rečeno, klub je imao 18 400 HRK viška prihoda. Uzimajući u obzir višak prihoda i provedene analize, zaključuje se da se poslovanje kluba u 2016. godini može pozitivno ocijeniti.

5.2. Plivački klub Rijeka

5.2.1. O klubu

Plivački klub Rijeka osnovan je 2008. zbog tri razloga: izgradnja novog kompleksa bazena Kantrida, nemogućnosti plivačkog kluba Primorje CO da prihvati sve zainteresirane te razvoja plivačkog sporta grada i županije. Izgradnjom kompleksa bazena stekli su se uvjeti da se sve više mladih i zainteresiranih građana, ali i stanovnika okolnih mjesta bavi raznim sportovima na vodi, poput: vaterpola, sinkroniziranog plivanja, plivanja itd. (Plivački klub Rijeka, n.d.).

Plivački klub Rijeka upisan je u Registar neprofitnih organizacija 10. kolovoza 2009. Prema pravno ustrojbenom obliku djeluje kao udruga i obveznik je vođenja dvojnog knjigovodstva.

5.2.2. Analiza poslovanja kluba

U nastavku će se prikazati vertikalna i horizontalna analiza financijskih izvještaja kluba te analiza s obzirom na pokazatelje.

Tablica 10. Horizontalna analiza pojedinih stavki bilance PK Rijeka

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK								
	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016. – 2014.	% promjena
Aktiva									
Financijska imovina	25 096	21 589	11 424	-3 507	-13,97	-10 165	-47,1	-13 672	-54,47
Novac u banci i blagajni	13 069	16 388	7 023	3 319	25,4	-9 365	-57,14	-6 046	-46,26
Potraživanja za prihode	12 027	5 201	4 401	-7 006	-58,25	-800	-15,38	-7 626	-63,41
Ukupno imovina	25 096	21 589	11 424	-3 507	-13,97	-10 165	-47,1	-13 672	-54,47
Pasiva									
Obveze	20 571	16 499	23 772	-4 072	-19,79	7 273	44,1	3 201	15,56
Obveze za rashode	8 544	11 298	19 371	2 754	32,23	8 073	71,45	10 827	126,72
Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	12 027	5 201	4 401	-7 006	-58,25	-800	-15,38	-7 626	-63,41
Vlastiti izvori	4 525	5 090	-12 347	565	12,48	- 17 437	-342,57	-16 872	-372,86
Ukupno obveze i vlastiti izvori	25 096	21 589	11 424	-3 507	-13,97	-10 165	-47,1	-13 672	-54,47

Izvor: izrada autora prema podacima iz bilance

Horizontalna analiza bilance prikazuje odnose pojedinih stavki bilance kroz tri godine. Analiza je pokazala da je ukupna imovina plivačkog kluba Rijeka 2015. bila umanjena za 13,97% u odnosu na 2014., odnosno 2016. godine bila umanjena za čak 47,1% u odnosu na stanje 2015. Najveći pad 2016. godine zabilježen je u stavci novac u banci i blagajni (-57,14%). Usporedbe radi, 2015. godine novac u banci i blagajni porastao je za 25,4% u odnosu na 2014. Nadalje, 2015. godine potraživanja za prihode umanjena su za nešto više od 58% u odnosu na 2014.

S druge strane, ukupne obveze i vlastiti izvori također prate stanje aktive (jer vrijednost aktive mora biti jednaka vrijednosti pasive). Međutim, obveze su porasle 2016. za čak 44,1% u odnosu na 2015., dok su 2015. bile smanjene za 19,79% u odnosu na 2014. Zanimljivo je uočiti pad vlastitih izvora za -17 437 HRK u odnosu na 2015. 2015. su iznosili 5 201 HRK, a 2016. -12 347 HRK. To je ujedno bio i manjak prihoda, odnosno rezultat poslovanja za tu godinu. 2015. vlastiti su izvori porasli za 12,48% u odnosu na 2014.

Ukoliko se usporedi stanje pojedinih stavki bilance 2016. godine u odnosu na 2014., može se zaključiti da je ukupna imovina opala za 54,47%, pri čemu je najveći pad zabilježen u stavci potraživanja za prihode. S druge strane, obveze su porasle za 15,56%, a u toj je kategoriji najveći porast zabilježen kod obveza za rashode.

Tablica 11. Horizontalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda PK Rijeka

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK								
	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016. – 2014.	% promjena
Prihodi									
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	278 333	301 015	327 175	22 682	8,15	26 160	8,69	48 842	17,54
Prihodi od imovine	41	12	9	-29	-70,73	-3	-25	-32	-78,05
Prihodi od donacija	41 600	42 800	55 000	1 200	2,88	12 200	28,51	13 400	32,21
Ostali prihodi	1 370	6 500	4 802	5 130	374,45	-1 698	-26,12	3,432	250,51
Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	24 419	38 781	47 137	14 362	58,82	8 356	21,54	22 718	93,03
Ukupno prihodi	356 927	391 608	436 123	34 681	9,72	44 515	11,36	79 196	22,18
Rashodi									
Rashodi za radnike	33 074	113 340	196 950	80 266	242,68	56 610	49,95	47 192	142,68
Materijalni rashodi	354 742	275 425	254 177	-79 317	-22,36	-21 248	-7,72	-100 565	-28,35
Financijski rashodi	1 767	2 278	2 432	511	28,92	154	0,68	665	37,63
Ukupni rashodi	389 583	391 043	453 559	1 460	0,37	62 516	15,98	63 976	16,42

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima

Iz horizontalne analize pojedinih stavki izvještaja o prihodima i rashodima prikazanim u Tablici 11 može se zaključiti da je 2016. klub imao 11,36% veće ukupne prihode nego godinu ranije, odnosno 9,72% veće ukupne prihode 2015. u odnosu na 2014. Dok je u 2015. zabilježen porast

ostalnih prihoda od 5 130 HRK u odnosu na 2014., za godinu dana kasnije klubu ti prihodi opadaju za 26,12%. Tako visok postotak 2015. godine rezultat je povećanja prihoda od naknade štete i refundacija. Prihodi od donacija neznatno su se povećali 2015. za 2,88, da bi značajniji porast ostvarili u 2016. godini kada su porasli za 28,51% u odnosu na 2015. Prihodi od imovine nažalost pokazuju negativan trend kroz promatrano razdoblje, ali zato prihodi od članarina i članskih doprinosa polagano rastu. Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija 2015. su porasli za 58,82% u odnosu na 2014., tj. 21,54% u 2016.

S druge strane, ukupni rashodi pokazuju trend rasta kroz promatrana razdoblja. Dok su 2015. godine blago porasli, u 2016. su dosegli gotovo 16% u odnosu na 2015. Rashodi za radnike porasli su za 80 266 HRK 2015., da bi u 2016. u odnosu na godinu ranije porasli za gotovo 50%. Porast rashoda za radnike u 2015. posljedica je porasta broja zaposlenih. Materijalni rashodi pokazuju trend opadanja kroz promatrani period, kao i financijski rashodi.

Ukoliko se razmatra stanje iz 2016. godine u odnosu na 2014., uočava se porast ukupnih prihoda, i to za 22,18%. Najviše su porasli ostali prihodi, a slijede ih prihodi od povezanih neprofitnih organizacija, dok su prihodi od imovine opali za 78,05%. Porasli su i ukupni rashodi, i to za 16,42%, a najviše u stavci rashodi za radnike, dok su materijalni rashodi u padu za 28,35%.

Tablica 12. Vertikalna analiza pojedinih stavki bilance PK Rijeka

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK					
	2014.	2015.	2016.	% udio 2014.	% udio 2015.	% udio 2016.
Aktiva						
Financijska imovina	25 096	21 589	11 424	100	100	100
Novac u banci i blagajni	13 069	16 388	7 023	52,07	75,91	61,47
Potraživanja za prihode	12 027	5 201	4 401	47,93	24,09	38,53
Ukupno imovina	25 096	21 589	11 424	100	100	100
Pasiva						
Obveze	20 571	16 499	23 772	81,97	76,42	208,08
Vlastiti izvori	4 525	5 090	-12 347	18,03	23,58	-108,08
Ukupno obveze i vlastiti izvori	25 096	21 589	11 424	100	100	100

Izvor: izrada autora prema podacima iz bilance

Prema podacima iz Tablice 12 može se zaključiti da klub nije imao nefinancijske imovine te da je zapravo ukupna imovina ekvivalentna financijskoj imovini. Unutar financijske imovine izdvojile su se stavke novac u banci i blagajni te potraživanja za prihode i na njima se izvršila vertikalna analiza. Prema tome, novac u banci i blagajni 2014. iznosio je 52,07% udjela ukupne imovine, 2015. čak 75,91%, a iduće godine 61,47%. Potraživanja za prihode iznosila su redom 47,93% za 2014., 24,09% za 2015. te 38,53% udjela ukupne imovine za 2016. Obveze su 2014. činile 81,97% ukupnih obveza i vlastitih izvora, dok je ostatak vezan uz vlastite izvore. Taj omjer je narednu godinu iznosio 76,42:23,58 u korist obveza.

Tablica 13. Vertikalna analiza pojedinih stavki izvještaja o prihodima i rashodima PK Rijeka

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK					
	2014.	2015.	2016.	% udio 2014.	% udio 2015.	% udio 2016.
Prihodi						
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	278 333	301 015	327 175	77,98	76,86	75,2
Prihodi od imovine	41	12	9	0,01	0,003	0,002
Prihodi od donacija	41 600	42 800	55 000	11,65	10,93	12,61
Ostali prihodi	1 370	6 500	4 802	0,38	1,66	1,1
Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	24 419	38 781	47 137	6,84	9,91	10,81
Ukupno prihodi	356 927	391 608	436 123	100	100	100
Rashodi						
Rashodi za radnike	33 074	113 340	196 950	8,48	28,98	43,42
Materijalni rashodi	354 742	275 425	254 177	91,05	70,43	56,04
Financijski rashodi	1 767	2 278	2 432	0,46	0,58	0,54
Ukupni rashodi	389 583	391 043	453 559	100	100	100

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima

Najveći udio od ukupnih prihoda u svim razmatranim godinama pripada prihodima od članarina i članskih doprinosa, i to više od 70% udjela u sve tri godine. Nakon njih dolaze prihodi od donacija koji čine 11,65% ukupnih prihoda 2014., 10,93% 2015. te 12,61% 2016. Značajni su i udjeli prihoda od povezanih neprofitnih organizacija (gotovo 7% 2014., oko 10% 2015. te

10,81% 2016.). Prihodi od imovine i ostali prihodi čine najmanje udjela u ukupnim prihodima u svim razmatranim poslovnim godinama.

Najveći udio u ukupnim rashodima čine materijalni rashodi. Dakle, materijalni su rashodi 2014. iznosili 91,05% ukupnih rashoda, a 2015. činili su 70,43% ukupnih rashoda. U 2016. materijalni su rashodi imali udio od 56,04% u ukupnim rashodima. Slijede ih rashodi za radnike koji su iz godine u godinu rasli, a manje od 1% udjela u svim razdobljima imaju financijski rashodi. Ukupni rashodi bili su viši od ukupnih prihoda jedino 2014., a u ostalim razdobljima niži od ukupnih prihoda.

Tablica 14. Analiza prema pokazateljima

Pokazatelj	Vrijednost
Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda	0,56
Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna	0
Odnos rashoda za zaposlenike i ukupnih rashoda	0,42
Pokazatelj uštede	-0,0054

Izvor: izrada autora prema podacima iz financijskih izvještaja

Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda prikazuje odnos najvećeg izvora prihoda (ostali nespomenuti prihodi) i ukupnih prihoda neprofitne organizacije i računa se prema stavkama iz izvještaja o prihodima i rashodima. Ovaj pokazatelj u slučaju plivačkog kluba Rijeka iznosi 0,56, tj. 56%. S obzirom da klub nije dobivao nikakva sredstva putem donacija iz državnog proračuna, koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna 0. Odnos rashoda za zaposlenike i ukupnih rashoda iznosi -0,42, tj. -42%, a pokazatelj uštede gotovo je zanemariv i iznosi 0,0054 (manje od 1%).

S obzirom na prikazanu analizu može se zaključiti da je Plivački klub Rijeka ostvario u promatranim periodima više rashoda nego prihoda (izuzev 2015. kada su prihodi bili 565 HRK viši od rashoda) Uzimajući u obzir odnos prihoda i rashoda te provedene analize, zaključuje se da se u poslovanju kluba mogu primijetiti oscilacije u kretanjima prihoda i rashoda.

5.3. Plivački klub Jug

5.3.1. O klubu

Sportski klub Jug osnovan je 1921. kao nogometni klub, a Kraljevska pokrajinska Vlada u Splitu u ožujku 1922. godine aktom je odobrila pravila (PK Jug, n.d.). Na osnivačkoj skupštini prihvaćeno je ime Jug koje je označavalo zemljopisni položaj Dubrovnika. Plivački klub Jug upisan je u Registar neprofitnih organizacija 10. kolovoza 2009. Prema pravno ustrojbenom obliku djeluje kao udruga i obveznik je vođenja dvojnog knjigovodstva.

5.3.2. Analiza poslovanja kluba

U nastavku će se prikazati vertikalna i horizontalna analiza financijskih izvještaja kluba te analiza s obzirom na pokazatelje.

Tablica 15. Horizontalna analiza pojedinih stavki bilance PK Jug

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK								
	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016. – 2014.	% promjena
Aktiva									
Nefinancijska imovina	3 712	5 824	6 491	2 112	56,89	667	11,45	2 779	74,86
Proizvedena dugotrajna imovina	3 712	5 824	6 491	2 112	56,89	667	11,45	2 779	74,86
Financijska imovina	441 196	274 072	256 607	-167 124	-37,87	-17 465	-6,37	-184 589	-41,83
Novac u banci i blagajni	166 196	274 072	256 607	107 876	64,91	-17 465	-6,37	90 411	54,40
Ukupno imovina	444 908	279 896	263 098	-165 012	-37,08	-16 798	-6	-181 808	-40,86
Pasiva									
Obveze	96 668	170 609	146 558	73 941	76,48	-24 051	-14,1	49 890	51,61
Obveze za rashode	81 778	87 341	146 558	5 563	6,81	59 217	67,79	64 780	79,22
Obveze za kredite i zajmove	14 890	83 268	0	68 378	459,22	-83 268	-100	-14 890	-100
Vlastiti izvori	348 240	109 286	116 540	-238 954	-68,62	7 254	6,64	-231 700	-66,53
Ukupno obveze i vlastiti izvori	444 908	279 895	263 098	-165 012	-37,08	-16 798	-6	-181 808	-40,86

Izvor: izrada autora prema podacima iz bilance

Cjelokupnu nefinancijsku imovinu činila je proizvedena dugotrajna imovina. U 2015. porasla je za 56,89% u odnosu na godinu ranije, i to u stavci uredska oprema i namještaj. U 2016.

vrijednost te stavke porasla je za 11,45% u odnosu na 2015. Nasuprot tome, kod financijske je imovine zabilježen trend opadanja, i to za 37,87% 2015., odnosno 6,37% 2016. Slično se stanje može pratiti i kod novca u banci i blagajni, izuzev 2015., kada je porastao za 64,91% u odnosu na 2014. Ukupna je imovina tako zabilježila pad od 37,08% 2015. u odnosu na 2014. te od 6% 2016. u odnosu na 2015. U 2016. godini ukupna je imovina opala za 40,86% u odnosu na 2014. godinu. Zabilježena vrijednost u stavci nefinancijska imovina porasla je za 74,86% 2016. u odnosu na 2014., ali je kod financijske imovine zabilježen pad od 41,83% za isti period.

Budući da je aktiva jednaka pasivi, iste vrijednosti vrijede i za ukupne obaveze i vlastite izvore. Kroz promatrani period zabilježen je najprije rast obveza u 2015. za 76,48%, a onda u 2016. pad od 14,1%. Obveze za rashode kontinuirano su rasle, dok su za kredite i zajmove porasle za 68 378 HRK 2015. u odnosu na 2016. da bi se sljedeće godine smanjile za 100%. Vlastiti su izvori 2015. bili umanjeni za 69,62%, a onda u 2016. povećani za 6,64%. S druge strane, vlastiti su izvori 2016. u odnosu na 2014. godinu opali za 66,53%. Obveze su porasle za 51,61%, za rashode čak i 79,22%, dok su obveze za kredite i zajmove opale za 100%.

Tablica 16. Horizontalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda PK Jug

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK									
	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016. – 2014.	% promjena	
Prihodi										
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	352 324	362 407	509 022	-25 917	-7,35	156 615	40,45	156 698	44,47	
Prihodi od imovine	244	187	243	-57	-23,36	56	29,95	-1	-0,41	
Prihodi od donacija	284 112	150 500	67 850	-133 612	-47,03	-82 650	-54,92	-216 262	-76,12	
Ostali prihodi	649 250	659 851	751 107	10 601	1,63	91 256	13,83	101 857	15,68	
Ukupno prihodi	1 285 930	1 172 945	1 328 222	-112 985	-8,78	155 277	13,24	42 292	3,28	
Rashodi										
Rashodi za radnike	519 924	527 926	563 271	8 002	1,54	35 345	6,69	43 347	7,58	
Materijalni rashodi	582 841	796 055	666 268	186 214	31,95	-129 787	-16,31	83 427	14,32	
Rashodi amortizacije	2 225	1 714	3 032	807	36,27	1 318	76,89	807	36,27	
Financijski rashodi	4 582	4 939	6 334	357	7,79	1 395	28,24	1 752	38,24	
Donacije	20 500	17 600	36 800	-2 900	-14,14	19 200	109,1	16 300	79,51	
Ostali rashodi	92 689	63 665	45 262	-29 024	-31,31	-18 403	-28,91	-47 427	-51,16	
Ukupni rashodi	1 222 761	1 411 899	1 320 967	189 138	15,46	-90 932	-6,44	98 206	8,03	

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima

Horizontalna analiza pojedinih stavki iz izvještaja o prihodima i rashodima ukazala je na trendove kroz period od tri godine. Ukupni prihodi u 2015. smanjili su se za 8,78%, a onda u 2016. porasli za 13,24%. Prihodi od donacija zadržali su kontinuirani negativni trend. Prihodi od imovine u 2015. su najprije zabilježili pad od 23,36% u odnosu na 2014., a onda su u narednoj godini porasli za 29,95%. Ostali prihodi bilježe kontinuirani rast (1,63% u 2015. te 13,83% u 2016.), prihodi od članarina i članskih doprinosa pali su u 2015. za 7,35% da bi u 2016. porasli za oko 40%. U odnosu na 2014. godinu, ukupni prihodi u 2016. porasli su za 3,28%, a najveći porast zabilježen je kod stavke prihodi od članarina i članskih doprinosa, dok su prihodi od donacija opali za 76,12%.

Ukupni rashodi u 2015. su porasli za 15,46% u odnosu na 2014.godinu, a u 2016. se smanjili za 6,44% u odnosu na 2015. Rashodi za radnike, rashodi amortizacije i financijski rashodi povećali su se kroz razmatrani period. Materijalni su rashodi u 2015. porasli za gotovo 32%, a onda se u 2016. smanjili za 16,31%. Ostali rashodi kroz period se smanjuju. U odnosu na 2014. godinu, ukupni rashodi u 2016. porasli su nešto više od 8%. Iako su ostali rashodi smanjeni za 51,16%, u svim je ostalim stavkama ukupnih rashoda zabilježen porast, a najveći je ostvaren u stavci donacije. Slijede ga financijski rashodi i rashodi amortizacije.

Tablica 17. Vertikalna analiza pojedinih stavki bilance PK Jug

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK					
	2014.	2015.	2016.	% udio 2014.	% udio 2015.	% udio 2016.
Aktiva						
Nefinancijska imovina	3 712	5 824	6 491	0,83	2,08	2,46
Financijska imovina	441 196	274 072	256 607	99,17	97,92	97,54
Ukupno imovina	444 908	279 896	263 098	100	100	100
Pasiva						
Obveze	96 668	170 609	146 558	21,73	60,95	55,71
Vlastiti izvori	348 240	109 286	116 540	78,27	39,05	44,29
Ukupno obveze i vlastiti izvori	444 908	279 895	263 098	100	100	100

Izvor: izrada autora prema podacima iz bilance

Od ukupne imovine kluba udio nefinancijske imovine 2014. iznosio je 0,83%, a preostali udio imala je financijska imovina. Relativno sličan status zadržao se i naredne dvije godine, uz blagi porast udjela nefinancijske imovine. Od ukupnih obveza i vlastitih izvora 2014. najveći dio

(78,27%) pripao je vlastitim izvorima, dok je u naredne dvije godine većinski udio pripadao obvezama (60,95% 2015. i 55,71% 2016.).

Tablica 18. Vertikalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda PK Jug

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK					
	2014.	2015.	2016.	% udio 2014.	% udio 2015.	% udio 2016.
Prihodi						
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	352 324	362 407	509 022	27,39	30,89	38,32
Prihodi od imovine	244	187	243	0,019	0,016	0,018
Prihodi od donacija	284 112	150 500	67 850	22,1	12,83	5,11
Ostali prihodi	649 250	659 851	751 107	50,49	56,25	56,55
Ukupno prihodi	1 285 930	1 172 945	1 328 222	100	100	100
Rashodi						
Rashodi za radnike	519 924	527 926	563 271	42,52	36,82	42,64
Materijalni rashodi	582 841	796 055	666 268	47,66	56,38	50,43
Rashodi amortizacije	2 225	1 714	3 032	0,2	0,12	0,23
Financijski rashodi	4 582	4 939	6 334	0,37	0,35	0,47
Donacije	20 500	17 600	36 800	1,67	1,25	2,78
Ostali rashodi	92 689	63 665	45 262	7,58	4,51	3,43
Ukupni rashodi	1 222 761	1 411 899	1 320 967	100	100	100

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima

Godine 2014. prihodi od članarina i članskih doprinosa činili su 27,39% ukupnih prihoda, dok je na prihode od imovine otpalo samo 0,019%. Prihoda od donacija iste su godine imali udio od 22,1% u ukupnim prihodima, dok su ostali prihodi činili više od polovice udjela (50,49%).

I 2015. je godine najveći postotak ukupnih prihoda pripao ostalim prihodima (56,25%), a slijedili su ih prihodi od članarina i članskih doprinosa s nešto manje od 31%, zatim prihodi od donacija (12,83%), dok su najmanji udio činili prihodi od imovine, i to samo 0,016%.

2016. godine može se pratiti slično stanje po pitanju poretka udjela vrsta prihoda u ukupnim prihodima. I dalje ostali prihodi zauzimaju najveći udio, čak 56,55%. Nakon njih slijede prihodi od članarina i članskih doprinosa s udjelom od 38,32%, potom prihodi od donacija (5,11%) te naposljetku prihodi od imovine (0,018%).

Što se tiče rashoda, 2014. godine najveći udio u ukupnim rashodima pripao je materijalnim rashodima (47,66%). Rashodi za radnike činili su 42,52% ukupnih rashoda, dok su ostali rashodi u ukupnim rashodima imali udio od 7,58%. Donacije su se s udjelom od 1,67% u ukupnim rashodima našle među zadnjima, a njih su slijedili financijski rashodi (0,37%) i rashodi amortizacije (0,2%). 2015. godine materijalni su rashodi činili 56,38% ukupnih rashoda, a rashodi za radnike 36,82%. Na ostale je rashode otpalo 4,51%, donacije 1,25%, dok su najmanji udio u ukupnim rashodima imali financijski rashodi (0,35%) i rashodi amortizacije (0,12%).

U 2016. godini stanje se nije značajno promijenilo po pitanju udjela u ukupnim rashodima. Od ukupnih rashoda na materijalne je rashode otpalo 50,43%, na rashode za radnike 42,64%, dok su ostali rashodi činili 3,43% ukupnih rashoda. Slijedili su ih donacije s 2,78%, financijski rashodi s 0,47% i rashodi amortizacije s 0,23% udjela.

U Tablici 19 prikazana je analiza poslovanja Plivačkog kluba Jug s obzirom na pokazatelje karakteristične za neprofitne organizacije.

Tablica 19. Analiza prema pokazateljima

Pokazatelj	Vrijednost
Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda	0,5654
Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna	0
Odnos rashoda za zaposlenike i ukupnih rashoda	0,4264
Pokazatelj uštede	0,0054

Izvor: izrada autora prema podacima iz financijskih izvještaja

Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda prikazuje odnos najvećeg izvora prihoda (ostali nespomenuti prihodi) i ukupnih prihoda neprofitne organizacije i računa se prema stavkama iz izvještaja o prihodima i rashodima. Ovaj pokazatelj u slučaju plivačkog kluba Jug iznosi 0,5654 (56,54%). S obzirom da klub nije dobivao nikakva sredstva putem donacija iz državnog proračuna, koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna iznosi 0. Odnos rashoda za zaposlenike i ukupnih rashoda iznosi 0,4264 (42,64%), a pokazatelj uštede gotovo je zanemariv i iznosi 0,0054 (0,54%).

Prihodi su 2014. i 2016. bili viši od rashoda, dok su rashodi 2015. bili viši od prihoda. U poslovanju kluba primjećuje se naizmjenični trend porasta prihoda/rashoda, zbog čega se u

poslovanju kluba također mogu primijetiti oscilacije. Budući da su u 2016. prihodi ipak bili veći od rashoda, može se zaključiti da klub pozitivno posluje.

5.4. Hrvatski akademski plivački klub Mladost

5.4.1. O klubu

1945. godine osnovan je HAPK Mladost, za koji su vezani veliki uspjesi zagrebačkog plivanja jer je APK Mladost prvi klub koji je proveo sistematski odgoj djece (HAPK Mladost, n.d.). HAPK Mladost upisan je u Registar neprofitnih organizacija 26. kolovoza 2009. Pravno ustrojbeni oblik organizacije jest udruga, a HAPK Mladost obveznik je vođenja dvojnog knjigovodstva.

5.4.2. Analiza poslovanja kluba

U nastavku će se prikazati vertikalna i horizontalna analiza financijskih izvještaja kluba te analiza s obzirom na pokazatelje.

Tablica 20. Horizontalna analiza pojedinih stavki bilance HAPK Mladost

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK									
	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016. – 2014.	% promjena	
Aktiva										
Nefinancijska imovina	0	2 182	19 635	2 182	/	17 453	799,86	/	/	
Proizvedena dugotrajna imovina	0	2 182	19 635	2 182	/	17 453	799,86	/	/	
Financijska imovina	30 001	255 433	170 034	225 432	751,42	-85 399	-33,43	140 033	466,76	
Novac u banci i blagajni	1	200 533	165 034	200 532	20 053 200	-35 499	-17,71	165 033	16 503 300	
Ukupno imovina	30 001	257 615	189 669	227 614	758,68	-67 946	-26,37	159 668	532,22	
Pasiva										
Obveze	83 211	478 401	276 668	395 190	474,92	-201 733	-42,16	193 457	232,48	
Obveze za rashode	83 211	109 251	147 518	26 040	31,29	38 267	35,02	64 307	77,28	
Obveze za kredite i zajmove	0	269 150	129 150	269 150	/	-140 000	-52,01	/	/	
Vlastiti izvori	-53 211	-120 785	-87 000	-67 574	126,99	33 785	-27,97	-33 789	63,50	
Ukupno obveze i vlastiti izvori	30 000	257 616	189 668	227 616	758,72	-67 948	-26,37	159 668	532,22	

Izvor: izrada autora prema podacima iz bilance

Tablica 20 ukazuje na povećanje nefinancijske imovine, odnosno proizvedene dugotrajne imovine. Naime, klub je 2014. u stavci nefinancijska imovina, tj. proizvedena dugotrajna imovina zabilježio vrijednost od 0 HRK, da bi sljedeće godine toj stavci bila pridružena vrijednost od 2 182 HRK zbog ispravka vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine. 2016. godine te su stavke porasle na 19 635 HRK, također zbog ispravka vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine. U 2015. primjetan je rast financijske imovine od 225 432 HRK zbog povećanja vrijednosti novca u banci i blagajni te potraživanja za predujmove, da bi naredne godine bio zabilježen pad od 33,43%. Novac u blagajni enormno je porastao 2015., kada je vrijednost te stavke bila 200 533 HRK, za razliku od godine prije, kada je iznosila samo 1 HRK. Ukupna imovina tako je u 2015. porasla s 30 001 HRK na 257 615 HRK, a u narednoj je godini opala za 26,37%.

Kada se razmatra stanje 2016. u odnosu na 2014. godinu, može se zaključiti da je ukupna imovina porasla za 159 668 HRK, isto kao i ukupne obveze i vlastiti izvori. Međutim, od ukupne imovine kod stavke novac u banci i blagajni zabilježen je najveći porast, i to za 165 033 HRK.

Financijska je imovina porasla za 140 033 HRK. Obveze su porasle za 193 457 HRK. S druge strane, ukupne obveze i vlastiti izvori u 2015. porasli su s 30 000 HRK u 2014. na 257 616 HRK, a u 2016. su bili smanjeni za 26,37%. Najveći porast vidljiv je u stavci obveze, koje su porasle za 395 190 HRK u 2015. Te su iste godine obveze za rashode porasle 31,29%, dok obveza za kredite i zajmove nije bilo. Vlastiti su izvori iste godine porasli za 67 574 HRK. U 2016. (u odnosu na 2015.) obveze su se smanjile za 42,16% najvećim dijelom zbog smanjenja obveza za kredite i zajmove za 52,01%. Vlastiti izvori također su smanjeni za 27,07%, a od promatranih stavki jedino su porasle obveze za rashode, i to za 35,02%.

Tablica 21. Horizontalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda HAPK Mladost

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK								
	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016. – 2014.	% promjena
Prihodi									
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	2 709	277	0	-2 342	-89,77	-277	-100	-2 709	-100
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	988 700	995 899	1 120 642	7 199	0,72	124 743	12,52	131 942	13,34
Prihodi od imovine	193	254	1 482	61	31,61	1 228	483,46	1 289	667,87
Prihodi od donacija	905 505	1 040 143	623 618	134 638	14,86	-416 525	-40,04	-281 887	-31,13
Ostali prihodi	21 728	65 358	4 064	43 630	200,8	-61 294	-93,78	-17 664	-81,29
Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	0	0	549 759	0	0	549 759	/	/	/
Ukupno prihodi	1 918 835	2 101 931	2 299 931	183 096	9,54	198 000	9,41	381 096	19,86
Rashodi									
Rashodi za radnike	1 026 165	993 850	1 241 694	-32 315	-3,14	247 844	24,94	215 529	21
Materijalni rashodi	922 663	862 523	1 014 484	-60 140	-6,52	151 961	17,62	91 821	9,95
Rashodi amortizacije	453	95	4 827	-358	-79,03	4 732	4 981,05	4 374	965,56
Financijski rashodi	5 591	4 618	4 775	-973	-17,41	157	3,4	-816	-14,59
Donacije	22 000	22 950	0	950	4,32	-22 950	-100	-22 000	-100
Ostali rashodi	107 084	285 469	0	178 385	166,58	-285 469	-100	-107 084	-100
Ukupni rashodi	2 083 956	2 169 505	2 265 780	85 549	4,11	96 275	4,43	181 824	8,72

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima

Iz horizontalne analize pojedinih stavki izvještaja o prihodima i rashodima prikazanim u Tablici 21 može se zaključiti da je 2016. klub imao 9,41% veće ukupne prihode nego godinu ranije, odnosno 9,54% veće ukupne prihode 2015. u odnosu na 2014. Dok je u 2015. zabilježen porast ostalih prihoda od 43 630 HRK u odnosu na 2014., godinu dana kasnije klubu ti prihodi opadaju za 93,78%. Prihodi od donacija neznatno su se povećali 2015. za 14,86%, da bi u 2016. godini opali za 40,04% u odnosu na 2015. Prihodi od imovine pokazuju pozitivan trend kroz promatrano razdoblje, pri čemu su 2015. porasli za 31,61%, odnosno za 61 HRK i u 2016. za 1 228 HRK. Prihodi od članarina i članskih doprinosa u 2015. neznatno su porasli u odnosu na 2014. (0,72%) te u 2016. u odnosu na 2015. za 12,52%. Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga pokazuju negativan trend. U 2015. su se smanjili za 89,77% u odnosu na 2014., a u 2016. 100% u odnosu na 2015.

S druge strane, ukupni rashodi pokazuju trend rasta kroz promatrana razdoblja. Dok su 2015. godine porasli za 4,11%, u 2016. su porasli za 4,43% u odnosu na 2015. Rashodi za radnike u 2015. smanjili su se za 3,14%, a onda su u 2016. porasli 24,94%. Materijalni rashodi smanjili su se u 2015. 6,52% u odnosu na 2014., a u 2016. su porasli 17,62% u odnosu na 2015. Rashodi amortizacije najprije su u 2015. opali za 79,03% zbog provedbe otpisa, a onda u 2016. porasli za 4 732 HRK zbog nove nefinancijske imovine. Financijski rashodi također su opali u 2015. za 79,03%, a onda porasli za 3,4% 2016. Rashodi od donacija porasli su u 2015. za 4,32%, a u 2016. opali za 100%. Ostali rashodi u 2015. porasli su za 178 385 HRK te u 2016. također opali za 100%.

Ukoliko se stanje u 2016. godini uspoređi sa stanjem 2014. godine, može se zaključiti da su prihodi od prodaje roba i pružanja usluga opali za 100%, dok su prihodi od članarina i članskih doprinosa porasli za 13,34%, a prihodi od imovine za 1 289 HRK. S druge strane, prihodi od donacija i ostali prihodi opali su za 31,13%, odnosno za 81,29%. Ukupni su prihodi tako porasli za 19,86%. Ukupni rashodi porasli su za 8,72%. Najveći porast zabilježen je u stavci rashodi amortizacije (s 453 HRK 2014. na 4 374 HRK u 2016.), a najveći pad u stavkama donacije i ostali rashodi (obje za 100%).

Tablica 22. Vertikalna analiza pojedinih stavki bilance HAPK Mladost

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK					
	2014.	2015.	2016.	% udio 2014.	% udio 2015.	% udio 2016.
Aktiva						
Nefinancijska imovina	0	2 182	19 635	0	0,84	10,35
Financijska imovina	30 001	255 433	170 034	100	99,16	89,65
Ukupno imovina	30 001	257 615	189 669	100	100	100
Pasiva						
Obveze	83 211	378 401	276 668	277,37	146,88	145,87
Vlastiti izvori	-53 211	-120 785	-87 000	-177,37	-46,88	-45,87
Ukupno pasiva	30 000	257 616	189 668	100	100	100

Izvor: izrada autora prema podacima iz bilance

S obzirom na gore navedene podatke može se zaključiti da klub 2014. nije imao nefinancijske imovine te da je zapravo ukupna imovina ekvivalentna financijskoj imovini. U 2015. godini nefinancijske je imovina iznosila samo 0,84% ukupne imovine, dok je ostatak od 99,16% pripao financijskoj imovini. Sljedeće godine udio nefinancijske imovine u ukupnoj imovini iznosio je 10,35%, a financijske 89,65%.

Kod pasive je situacija ponešto drugačija i vide se razlike u obvezama i ukupnoj pasivi. Obveze su u ukupnoj pasivi 2014. imale 83211 HRK K u ukupnim obvezama i vlastitim izvorima, dok su vlastiti izvori iznosili 53211. Također, u 2015. godini obveze su činile 378 401 HRK ukupne pasive, dok su vlastiti izvori činili udio od -46,88%. Sljedeće godine može se pratiti situacija slična 2015. Naime, obveze su iznosile 145,87% ukupne pasive, dok su vlastiti izvori iznosili -45,87%.

Tablica 23. Vertikalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda HAPK Mladost

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK					
	2014.	2015.	2016.	% udio 2014.	% udio 2015.	% udio 2016.
Prihodi						
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	2 709	277	0	0,14	0,013	0
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	988 700	995 899	1 120 642	51,52	47,38	48,72
Prihodi od imovine	193	254	1 482	0,01	0,012	0,06
Prihodi od donacija	905 505	1 040 143	623 618	47,19	49,48	27,11
Ostali prihodi	21 728	65 358	4 064	1,13	3,11	0,17
Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	0	0	549 759	0	0	29,91
Ukupni prihodi	1 918 835	2 101 931	2 299 931	100	100	100
Rashodi						
Rashodi za radnike	1 026 165	993 850	1 241 694	49,24	45,81	54,81
Materijalni rashodi	922 663	862 523	1 014 484	44,27	39,75	44,77
Rashodi amortizacije	453	95	4 827	0,02	0,004	0,213
Financijski rashodi	5 591	4 618	4 775	0,26	0,21	0,211
Donacije	22 000	22 950	0	1,05	1,05	0
Ostali rashodi	107 084	285 469	0	5,13	13,15	0
Ukupni rashodi	2 083 956	2 169 505	2 265 780	100	100	100

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima

Najveći udio od ukupnih prihoda u svim razmatranim godinama pripada prihodima od članarina i članskih doprinosa, i to oko 50% udjela u sve tri godine (izuzev 2015., kada su prihodi od donacija imali viši udio od prihoda od članarina i članskih doprinosa). Nakon njih dolaze prihodi od donacija koji čine 47,19% ukupnih prihoda 2014., 49,48% 2015. te 27,11% 2016. Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga, prihodi od imovine i ostali prihodi čine najmanje udjela u ukupnim prihodima u svim razmatranim poslovnim godinama. Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija zabilježeni su jedino u 2016. godini i činili su 29,91% ukupnih prihoda.

Najveći udio u ukupnim rashodima otpada na rashode za radnike. Oni su iznosili 2014. 49,24% ukupnih rashoda, 2015. 45,81% i 2016. 54,81%. Slijede ih materijalni rashodi koji su 2014. iznosili 44,27% ukupnih rashoda, odnosno 2015. 39,75% te 2016. 44,77%. Rashodi amortizacije činili su manje od 1% udjela ukupnih rashoda u sve tri razmatrane godine, kao i financijski rashodi. Ostali rashodi nisu zabilježeni u 2016., ali su 2014. iznosili 5,13% i 2015. 13,15%. Također, ni rashodi od donacija nisu zabilježeni u 2016., a u preostale dvije godine činili su po 1,05% ukupnih rashoda.

Tablica 24. Analiza prema pokazateljima

Pokazatelj	Vrijednost
Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda	0,2711
Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna	0
Odnos rashoda za zaposlenike i ukupnih rashoda	0,548
Pokazatelj uštede	0,0149

Izvor: izrada autora prema podacima iz financijskih izvještaja

Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda prikazuje odnos najvećeg izvora prihoda (članski doprinosi) i ukupnih prihoda neprofitne organizacije i računa se prema stavkama iz izvještaja o prihodima i rashodima. Ovaj pokazatelj u slučaju plivačkog kluba Jug iznosi 0,2711, odnosno 27,11%. S obzirom da klub nije dobivao nikakva sredstva putem donacija iz državnog proračuna, koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna iznosi 0. Odnos rashoda za zaposlenike i ukupnih rashoda iznosi 0,548 (54,8%), a pokazatelj uštede iznosi 0,0149 (1,49%).

2014. i 2015. ukupni su prihodi bili manji od ukupnih rashoda, no situacija se ipak promijenila 2016., kada je klub uspio ostvariti više prihoda nego rashoda. Zbog uspjeha u prethodnoj godini, može se zaključiti da je klub počeo pozitivno poslovati.

5.5. Plivački klub Jadran Split

5.5.1. O klubu

Plivački klub Jadran Split osnovan je u rujnu 1920. godine pod imenom Baluni. i sve do danas klub lansira plivače reprezentativce i rekordere te nastavlja razvijati dobru sportsku tradiciju (PK Jadran Split, n.d.). PK Jadran Split upisan je u Registar neprofitnih organizacije 10. kolovoza 2009., a po pravnom ustrojbenom obliku je udruga. Obveznik je vođenja dvojnog knjigovodstva.

5.5.2. Analiza poslovanja

U nastavku će se prikazati vertikalna i horizontalna analiza financijskih izvještaja kluba te analiza s obzirom na pokazatelje.

Tablica 25. Horizontalna analiza pojedinih stavki bilance PK Jadran Split

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK								
	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016. – 2014.	% promjena
Aktiva									
Nefnancijska imovina	0	10	10	10	/	0	0	/	/
Postrojenja i oprema	196 492	196 492	196 492	0	0	0	0	0	0
Nematerijalna proizvedena imovina	24 485	24 485	24 485	0	0	0	0	0	0
Sitni inventar u uporabi	7 179	7 179	0	0	0	-7 179	-100	-7 179	-100
Financijska imovina	150 253	143 208	66 527	-7 045	-4,68	-136 681	-95,44	-83 726	-55,72
Novac u banci i blagajni	110 416	93 891	55 787	-16 525	-14,96	-38 104	-40,58	-54 629	-49,47
Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	2 910	2 910	0	0	0	-2 910	-100	-2 910	-100
Potraživanja za prihode	36 927	46 407	3 540	9 480	25,67	-42 867	-92,37	-33 387	-90,42
Ukupno imovina	150 253	143 218	66 537	-7 035	-4,68	-76 681	-53,54	-83 716	-55,72
Pasiva									
Obveze	50 034	60 550	67 210	10 516	21,01	6 660	10,99	17 176	34,32
Obveze za rashode	50 034	60 550	25 610	10 516	21,01	-34 940	-57,70	-24 424	-48,82
Vlastiti izvori	100 219	82 668	-673	-17 551	-17,51	-83 341	-100,81	-100 892	-100,67
Ukupno obveze i vlastiti prihodi	150 253	143 218	66 537	-7 035	-4,68	-76 681	-53,54	-83716	-55,72

Izvor: izrada autora prema podacima iz bilance

Bilanca PK Jadran Split u vrijednosti pojedinih stavki razlikuje se od bilance ostalih razmatranih klubova. Dok je u 2014. vrijednost nefinancijske imovine iznosila 0 HRK, u naredne dvije godine iznosila je po 10 HRK.

Vrijednost postrojenja i opreme i nematerijalne proizvedene imovine kluba konstantna je kroz sve razmatrane godine. Sitni inventar u uporabi je 2014. i 2015. iznosio po 7 179 HRK, da bi u 2016. vrijednost opala za 100%. Financijska imovina iz godine u godinu opadala je kako slijedi: 2015. za 4,68% u odnosu na 2014. te 2016. za 95,44% u odnosu na 2015. Novac u banci i blagajni također je opadao kroz razmatrani period (2015. za gotovo 15% te 2016. za nešto više od 40%). Potraživanja za prihode u 2015. porasla su za 25,67% u odnosu na 2014., ali su 2016.

opali za 92,37% u odnosu na 2015. Vrijednost ukupne imovine u 2015. iznosi 4,68% manje nego u 2014., a u 2016. je iznosila 53,54% manje nego 2015.

S druge strane, obveze za rashode porasle su 2015. za 21,01% u odnosu na 2014., da bi opale za 57,70% 2016. Vlastiti su izvori opali za 17,51% 2015. u odnosu na 2014. te nešto više od 100% 2016. u odnosu na 2015. Obveze su tako 2015. porasle za 21,01% i 2016. za 10,99%. Ukupne obveze i vlastiti prihodi smanjili su se 2015. za 4,68% i 2016. za 53,54%. Ukoliko se promatra stanje 2016. u odnosu na 2014. godinu, može se zaključiti da je ukupna imovina manja za 55,72%. S druge strane, vlastiti izvori kluba smanjili su se za 100,67%, dok su obveze porasle za 34,32%.

Tablica 26. Horizontalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda PK Jadran Split

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK									
	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016. – 2014.	% promjena	
Prihodi										
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	20 000	0	0	-20 000	-100	0	0	-20 000	-100	
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	201 040	243 180	202 430	42 140	20,96	-40 750	-16,75	1 390	0,69	
Prihodi po posebnim propisima	273 386	318 727	274 470	45 341	16,58	-44 257	-13,88	1 084	0,39	
Prihodi od imovine	6 659	138	57	-6 521	-97,93	-81	-58,69	-6 602	-99,14	
Prihodi od donacija	91 100	119 850	29 000	28 750	31,55	-90 850	-75,81	-62 100	-68,16	
Ostali prihodi	465 376	16 300	35 896	-449 076	-96,49	19 596	120,22	-429 480	-92,28	
Ukupno prihodi	1 057 561	698 195	541 853	-359 366	-33,98	-156 342	-22,39	-515 708	-48,76	
Rashodi										
Rashodi za radnike	369 994	327 203	326 415	-42 791	-11,56	-788	-0,24	-43 579	-11,77	
Materijalni rashodi	333 420	302 605	274 207	-30 815	-9,24	-28 398	-9,38	-59 213	-17,75	
Financijski rashodi	8 979	13 437	2 184	4 458	49,64	-11 253	-83,74	-6 795	-75,67	
Donacije	30 400	36 300	45 550	5 900	19,41	9 250	25,48	15 150	49,83	
Ostali rashodi	81 382	930	0	-80 452	-98,85	-930	-100	-81 382	-100	
Ukupni rashodi	824 175	680 475	648 356	-143 700	-17,43	-32 119	-4,72	-175 819	-21,33	

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima

Iz horizontalne analize pojedinih stavki izvještaja o prihodima i rashodima može se zaključiti da je 2016. klub prihode od prodaje roba i pružanja usluga imao jedino 2014. Prihodi od članarina i članskih doprinosa najveći su bili 2015., kada su iznosili 20,96% prihoda po istoj stavci u odnosu na 2014., da bi u 2016. opali za 16,75% u odnosu na 2015. Prihodi po posebnim propisima porasli su 2015. za 16,58%, a onda su se u 2016. smanjili za 13,88%. Prihodi od imovine također se iz godine u godinu smanjuju. S druge strane, prihodi od donacija porasli su 2015. za 31,55%, a onda se u 2016. smanjili za 75,81%. Ostali prihodi smanjili su se u 2015. za 96,49%, a onda su u 2016. porasli za čak 120,22%, i to zbog porasta prihoda od refundacija. Ukupni prihodi pokazuju trend opadanja i u 2015. i u 2016.

Nasuprot tome, analiziraju se i rashodi poslovanja. Ukupni rashodi, kao i ukupni prihodi, pokazuju trend smanjenja kroz promatrana razdoblja. Rashodi za radnike smanjili su se u 2015. za 11,56%, da bi se u 2016. u odnosu na godinu ranije neznatno smanjili (za 0,24%) Materijalni rashodi pokazuju trend opadanja kroz promatrani period, dok s druge strane financijski rashodi najprije rastu u 2015. za gotovo 50%, a onda se u 2016. smanjuju za 83,74%. Rashodi od donacija ipak rastu i u 2015. i 2016., dok su se ostali rashodi smanjili do vrijednosti 0 HRK u 2016.

Tablica 27. Vertikalna analiza pojedinih stavki bilance PK Jadran Split

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK					
	2014.	2015.	2016.	% udio 2014.	% udio 2015.	% udio 2016.
Aktiva						
Nefinancijska imovina	0	10	10	0	0,006	0,01
Financijska imovina	150 253	143 208	66 527	100	99,994	99,99
Ukupno imovina	150 253	143 218	66 537	100	100	100
Pasiva						
Obveze	50 034	60 550	67 210	33,29	42,27	101,01
Vlastiti izvori	100 219	82 668	-673	66,71	57,73	-1,01
Ukupno pasiva	150 253	143 218	66 537	100	100	100

Izvor: izrada autora prema podacima iz bilance

Prema Tablici 27 može se zaključiti da je 2015. godine udio nefinancijske imovine u ukupnoj imovini bio 0%, a financijske imovine 100%. Iduće godine udio nefinancijske imovine u ukupnoj imovini iznosio je 0,006%, dok je udio financijske bio 99,994%. Prethodne je godine udio financijske imovine iznosio čak 99,99%, dok je udio nefinancijske imovine iznosio samo 0,01%.

Obveze su 2014. godine činile 33,29% ukupne pasive, dok je taj udio za vlastite izvore iznosio 66,71%. 2015. godine udio obveza iznosio je 42,27%, a udio vlastitih izvora u ukupnoj pasivi gotovo 57,73%. Prethodne su godine obveze činile 101,01% ukupne pasive, a vlastiti izvori umanjili su iznos obveza na ukupan iznos pasive.

Tablica 28. Vertikalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda PK Jadran Split

Pozicija	Iznosi po godinama u HRK					
	2014.	2015.	2016.	% udio 2014.	% udio 2015.	% udio 2016.
Prihodi						
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	20 000	0	0	1,89	0	0
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	201 040	243 180	202 430	19	34,82	37,35
Prihodi po posebnim propisima	273 386	318 727	274 470	25,85	45,65	50,65
Prihodi od imovine	6 659	138	57	0,63	0,02	0,01
Prihodi od donacija	91 100	119 850	29 000	8,62	17,16	5,35
Ostali prihodi	465 376	16 300	35 896	44	2,33	6,62
Ukupno prihodi	1 057 561	698 195	541 853	100	100	100
Rashodi						
Rashodi za radnike	369 994	327 203	326 415	44,89	48,08	50,34
Materijalni rashodi	333 420	302 605	274 207	40,45	44,47	42,29
Financijski rashodi	8 979	13 437	2 184	1,08	1,97	0,33
Donacije	30 400	36 300	45 550	3,68	5,33	7,02
Ostali rashodi	81 382	930	0	9,87	0,13	0
Ukupni rashodi	824 175	680 475	648 356	100	100	100

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima

Najveći udio od ukupnih prihoda u svim razmatranim godinama pripada prihodima po posebnim propisima, izuzev 2014., kada su ostali prihodi činili 44% ukupnih prihoda. Prihoda od prodaje robe i pružanja usluga bilo je samo u 2014., a imali su udio u ukupnim prihodima od 1,89%. Prihodi od članarina i članskih doprinosa 2014. imali su 19% udjela u ukupnim prihodima, odnosno 34,82% 2015. te 37,35% 2016. Prihodi od imovine kroz sve su tri razmatrane godine činili manje od 1% udjela u ukupnim prihodima. Prihodi od donacija 2014. imali su 8,62% udjela ukupnih prihoda, odnosno 17,16% 2015. te 5,35% 2016. Ostali prihodi naglo su opali u 2015., kada su iznosili 2,33% udjela ukupnih prihoda i 6,62% u 2016.

Najveći udio u ukupnim rashodima čine rashodi za radnike. Oni su iznosili 2014. 44,89% ukupnih rashoda, 2015. 48,08% i 2016. 50,34%. Slijede ih materijalni rashodi koji su 2014. iznosili 40,45% ukupnih rashoda, odnosno 2015. 44,47% te 2016. 42,29%. Manje od 1% udjela u ukupnim rashodima imaju financijski rashodi u 2016., dok nešto više od 1% zauzimaju u

2014. i 2015. Rashodi od donacija 2014. iznosili su 3,68% ukupnih rashoda, dok su 2015. iznosili 5,33%, a 2016. 7,02%. Ostali rashodi u 2014. zauzimali su 9,87% ukupnih rashoda, 2015. 0,13%, a 2016. ih nije bilo.

Tablica 29. Analiza prema pokazateljima

Pokazatelj	Vrijednost
Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda	0,5065
Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna	0
Odnos rashoda za zaposlenike i ukupnih rashoda	0,5034
Pokazatelj uštede	-0,1642

Izvor: izrada autora prema podacima iz financijskih izvještaja

Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda prikazuje odnos najvećeg izvora prihoda i ukupnih prihoda neprofitne organizacije i računa se prema stavkama iz izvještaja o prihodima i rashodima. Najveći izvor prihoda za klub jesu prihodi po posebnim propisima. Ovaj pokazatelj u slučaju PK Jadran Split iznosi 0,5065, odnosno 50,65%. S obzirom da klub nije dobivao nikakva sredstva putem donacija iz državnog proračuna, koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna iznosi 0, i. Odnos rashoda za zaposlenike i ukupnih rashoda iznosi 0,5034, odnosno 50,34%, a pokazatelj uštede najmanji je od svih razmatranih klubova i iznosi -0,1642, tj. -16,42%.

2014. i 2015. ukupni su prihodi bili veći od ukupnih rashoda, no situacija se ipak promijenila 2016., kada je klub uspio ostvario manje prihoda nego rashoda. Uzimajući u obzir trend kretanja prihoda i rashoda, u idućoj bi se godini mogao očekivati negativan financijski rezultat.

5.6. Rekapitulacija analize poslovanja odabranih plivačkih klubova

Tablica 30. prikazuje horizontalnu analizu imovine za odabrane plivačke klubove.

Tablica 30. Horizontalna analiza imovine za odabrane plivačke klubove

	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% Promjen a	2016.- 2015.	% promjena	2016.- 2014.	% promjen a
Zagrebački plivački klub	174 641	109 417	147 889	-65 224	-37,35	38 472	35,16	-26 752	-15,32
Plivački klub Rijeka	25 096	21 589	11 424	-3 507	-13,97	-10 165	-47,1	-13 672	-54,47
Hrvatski akademski plivački klub Mladost	30 001	257 615	189 669	227 614	758,68	-67 946	-26,37	159 668	532,22
Plivački klub Jadran Split	150 253	143 218	66 537	-7 035	-4,68	-76 681	-53,54	-83 716	-55,72
Plivački klub Jug	444 908	279 896	263 098	-165 012	-37,08	-16 798	-6	-181 808	-40,86

Izvor: samostalna izrada autora

Sukladno podacima prikazanim u Tablici 30. može se zaključiti da je trend umanjenja ukupne imovine u promatranom razdoblju zamjetan kod tri plivačka kluba, a to su Plivački klub Jadran Split, Plivački klub Rijeka te Plivački klub Jug. Kod Hrvatskog akademskog plivačkog kluba Mladost uočava se najprije trend povećanja u 2015., i to za 227 614 HRK, a onda u 2016. i smanjenje u odnosu na 2015. za 67 946 HRK. U 2016. godini u odnosu na 2014. ukupna se imovina povećala za 159 668 HRK.

U Tablici 31 prikazana je horizontalna analiza obveza razmatranih plivačkih klubova.

Tablica 31. Horizontalna analiza obveza za odabrane plivačke klubove

	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016.- 2014.	% promjena
Zagrebački plivački klub	92 044	69 051	89 123	-22 993	-24,98	20 072	29,1	-2 921	-3,17
Plivački klub Rijeka	20 571	16 499	23 772	-4 072	-19,79	7 273	44,1	3 201	15,56
Hrvatski akademski plivački klub Mladost	83 211	478 401	276 668	395 190	474,92	-201 733	-42,16	193 457	232,48
Plivački klub Jadran Split	50 034	60 550	67 210	10 516	21,01	6 660	10,99	17 176	34,32
Plivački klub Jug	96 668	170 609	146 558	73 941	76,48	-24 051	-14,1	49 890	51,61

Izvor: samostalna izrada autora

S obzirom na prikazane podatke mogu se uočiti oscilacije u povećanju, odnosno smanjenju obveza promatranih plivačkih klubova. U 2015. godini najveći porast obveza primjetan je kod Hrvatskog akademskog plivačkog kluba Mladost, a obveze također rastu i za Plivački klub Jug i Plivački klub Jadran Split. U 2016. godini obveze su se smanjile kod Plivačkog kluba Jug te Hrvatskog akademskog plivačkog kluba Mladost, dok je kod ostalih plivačkih klubova primjetno povećanje obveza u odnosu na 2015.

Tablica 32 prikazuje horizontalnu analizu vlastitih izvora odabranih plivačkih klubova.

Tablica 32. Horizontalna analiza vlastitih izvora odabranih plivačkih klubova

	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016.- 2014.	% promjena
Zagrebački plivački klub	82 597	40 366	58 766	-42 261	-51,16	18 400	45,58	-23 831	-28,85
Plivački klub Rijeka	4 525	5 090	-12 347	565	12,48	- 17 437	-342,57	-16 872	-372,86
Hrvatski akademski plivački klub Mladost	-53 211	-120 785	-87 000	-67 574	126,99	33 785	-27,97	-140 211	263,50
Plivački klub Jadran Split	100 219	82 668	-673	-17 551	-17,51	-83 341	-100,81	-100 892	-100,67
Plivački klub Jug	348 240	109 286	116 540	-238 954	-68,62	7 254	6,64	-231 700	-66,53

Izvor: samostalna izrada autora

Sukladno podacima iz Tablice 32 može se zaključiti da je najveće smanjenje vlastitih izvora zabilježeno kod Hrvatskog akademskog plivačkog kluba Mladost, kod kojeg se može vidjeti negativan predznak u sve tri promatrane godine zbog manjka prihoda koji se prenose. Povećanje vlastitih izvora u 2015. godini zabilježeno je jedino kod Plivačkog kluba Rijeka, a u narednoj godini kod Zagrebačkog plivačkog kluba. U 2016. godini svim su klubovima smanjeni vlastiti izvori u odnosu na 2014.

U Tablici 33 prikazana je horizontalna analiza ukupnih prihoda za odabrane veslačke klubove.

Tablica 33. Horizontalna analiza ukupnih prihoda odabranih veslačkih klubova

	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016.- 2014.	% promjena
Zagrebački plivački klub	1 219 308	1 089 199	1 261 194	-130 109	-10,67	171 995	15,79	41 886	3,43
Plivački klub Rijeka	356 927	391 608	436 123	34 681	9,72	44 515	11,36	79 196	22,18
Hrvatski akademski plivački klub Mladost	1 918 835	2 101 931	2 299 931	183 096	9,54	198 000	9,41	381 096	19,86
Plivački klub Jadran Split	1 057 561	698 195	541 853	-359 366	-33,98	-156 342	-22,39	-515 708	-48,76
Plivački klub Jug	1 285 930	1 172 945	1 328 222	-112 985	-8,78	155 277	13,24	42 292	3,28

Izvor: samostalna izrada autora

Najveće smanjenje ukupnih prihoda zabilježeno je kod Plivačkog kluba Jadran Split u 2015., dok je iste godine najveće povećanje prihoda zabilježeno kod Plivačkog kluba Rijeka. Takvo se stanje preslikalo i na 2016. godinu.

U Tablici 34 prikazana je horizontalna analiza ukupnih rashoda odabranih plivačkih klubova.

Tablica 34. Horizontalna analiza ukupnih rashoda odabranih plivačkih klubova

	2014.	2015.	2016.	2015.- 2014.	% promjena	2016.- 2015.	% promjena	2016.- 2014.	% promjena
Zagrebački plivački klub	1 193 923	1 131 430	1 242 794	-62 493	-5,24	111 364	9,84	48 871	4,1
Plivački klub Rijeka	389 583	391 043	453 559	1 460	0,37	62 516	15,98	63 976	16,42
Hrvatski akademski plivački klub Mladost	2 083 956	2 169 505	2 265 780	85 549	4,11	96 275	4,43	181 824	8,72
Plivački klub Jadran Split	824 175	680 475	648 356	-143 700	-17,43	-32 119	-4,72	-175 819	-21,33
Plivački klub Jug	1 222 761	1 411 899	1 320 967	189 138	15,46	-90 932	-6,44	98 206	8,03

Izvor: samostalna izrada autora

Prema podacima iz Tablice 34 može se zaključiti da je u 2015. u odnosu na 2014. godinu najveće smanjenje ukupnih rashoda zabilježeno kod Plivačkog kluba Jadran Split, a najveće povećanje ukupnih rashoda kod Plivačkog kluba Jug. Situacija se u 2016. izmijenila jer je Plivački klub Jug imao najveće smanjenje ukupnih rashoda u odnosu na 2015., a Plivački klub Rijeka najveće povećanje ukupnih rashoda. Ukoliko bi se usporedilo stanje 2016. u odnosu na 2014., može se ustanoviti da je najveće smanjenje ukupnih rashoda imao Plivački klub Jadran Split, a najveće povećanje Plivački klub Rijeka.

Tablica 35 prikazuje zbirnu vertikalnu analizu odabranih plivačkih klubova.

Tablica 35. Zbirna vertikalna analiza bilance odabranih plivačkih klubova

	Zagrebački plivački klub		Plivački klub Rijeka		Hrvatski akademski plivački klub Mladost		Plivački klub Jadran Split		Plivački klub Jug	
	2016	%	2016	%	2016	%	2016	%	2016	%
Nefinancijska imovina	4 071	2,75	0	0	19 635	10,35	10	0,01	6 491	2,46
Financijska imovina	143	97,25	11	100	170	89,65	66	99,99	256	97,54
	818		424		034		527		607	
Ukupno imovina	147	100	11	100	189	100	66	100	263	100
	889		424		669		537		098	
Obveze	89	60,26	23	208,08	276	145,87	67	101,01	146	55,71
	123		772		668		210		558	
Vlastiti izvori	58	39,74	-12	-	-87	-45,87	-673	-1,01	116	44,29
	766		347	108,08	000				540	
Ukupno pasiva	147	100	11	100	189	100	66	100	263	100
	889		424		668		537		098	

Izvor: samostalna izrada autora

U 2016. godini najveći udjeli u ukupnoj imovini odnose se na financijsku imovinu u svim promatranim klubovima, a kod Plivačkog kluba Rijeka sva imovina i jest financijska imovina. Što se tiče ukupne pasive, najveći udio otpada na obveze.

Tablica 36. Zbirna vertikalna analiza prihoda i rashoda odabranih plivačkih klubova

	Zagrebački plivački klub		Plivački klub Rijeka		Hrvatski akademski plivački klub Mladost		Plivački klub Jadran Split		Plivački klub Jug	
	2016	%	2016	%	2016	%	2016	%	2016	%
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	48 518	3,85	0	0	0	0	0	0	0	0
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	625 240	49,57	327 175	75,20	1 120 642	48,72	202 430	37,35	509 022	38,32
Prihodi od imovine	418	0,03	9	0,002	1 482	0,06	57	0,01	243	0,018
Prihodi od donacija	2 875	0,23	55 000	12,61	623 618	27,11	29 000	5,35	67 850	5,11
Ostali prihodi	10 000	0,79	4 802	1,11	4 064	0,17	35 896	6,62	751 107	56,55
Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	522 293	41,41	47 137	10,81	569 765	24,77	0	0	0	0
Ukupno prihodi	1 261 194	100	436 123	100	2 299 931	100	541 853	100	1 328 222	100
Rashodi										
Rashodi za radnike	725 782	58,4	196 950	43,42	1 241 694	54,81	326 415	50,34	563 271	42,64
Materijalni rashodi	179 670	14,45	254 177	56,04	1 014 484	44,77	274 207	42,29	666 268	50,43
Rashodi amortizacije	12 127	0,97	0	0	4 827	0,213	0	0	3 032	0,23
Financijski rashodi	8 559	0,68	2 432	0,54	4 775	0,211	2 184	0,33	6 334	0,47
Donacije	44 000	3,54	0	0	0	0	45 550	7,02	36 800	2,78
Ostali rashodi	272 656	21,94	0	0	0	0	0	0	45 262	3,43

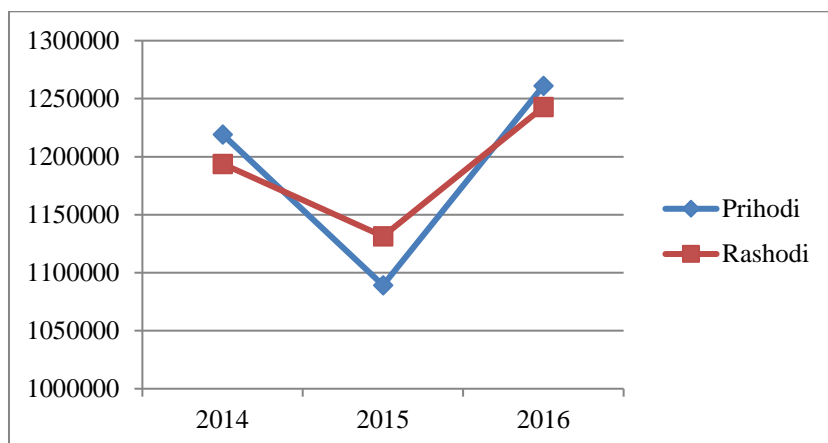
Ukupni	1 242	100	453	100	2 265 780	100	648	100	1 320	100
rashodi	794		559				356		967	

Izvor: samostalna izrada autora

Prema podacima prikazanim u Tablici 36 može se zaključiti da su najveći udio u ukupnim prihodima Plivački klub Rijeka, Zagrebački plivački klub te Hrvatski akademski plivački klub Mladost imali od članarina i članskih doprinosa. Plivački klub Jadran Split najveći udio u ukupnim prihodima zabilježio je kod prihoda po posebnim propisima, a Plivački klub Jug kod ostalih prihoda.

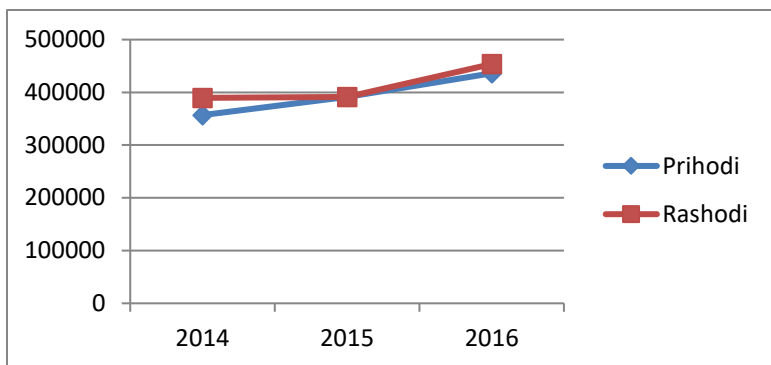
Za Zagrebački plivački klub, Hrvatski akademski plivački klub Mladost te Plivački klub Jadran Split najveći udio u ukupnim rashodima imaju rashodi za radnike, a kod ostalih klubova materijalni rashodi.

U nastavku se nalaze grafovi na kojima su prikazana kretanja prihoda i rashoda razmatranih plivačkih klubova u periodu 2014. – 2016.

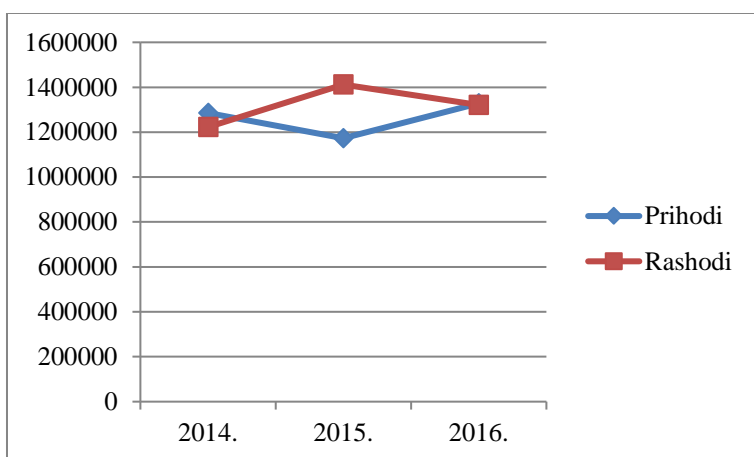
Graf 1. Kretanje prihoda i rashoda ZPK-a u periodu 2014.-2016.

Izvor: obrada autora

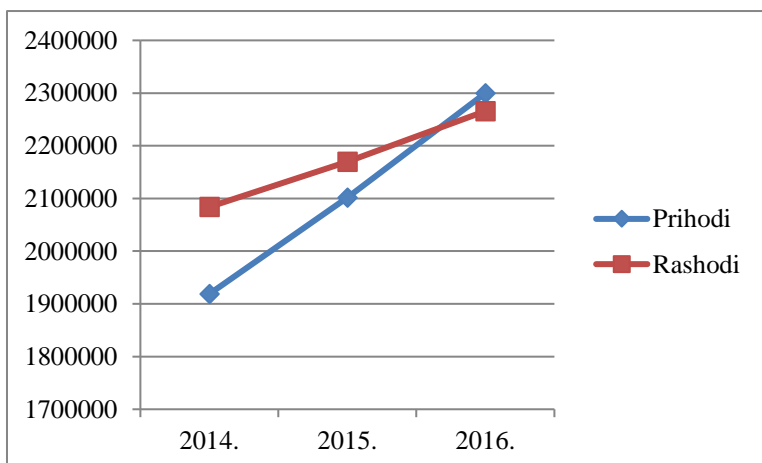
Graf 2. Kretanje prihoda i rashoda plivačkog kluba Rijeka u periodu 2014.-2016.

Izvor: izrada autora

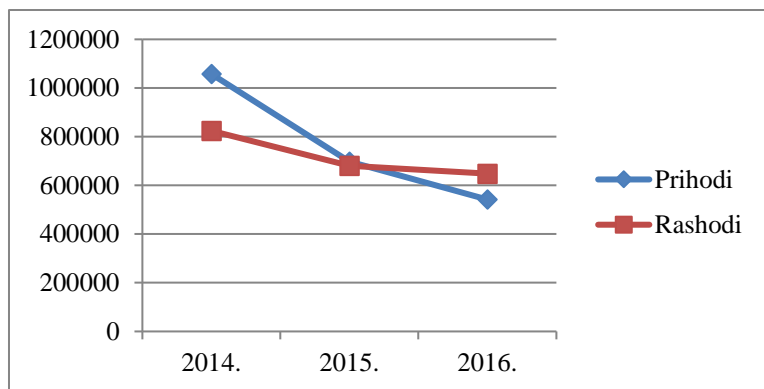
Graf 3. Kretanje prihoda i rashoda PK Jug u periodu 2014. – 2016.

Izvor: izrada autora na temelju podataka iz izvještaja o prihodima i rashodima

Graf 4. Kretanje prihoda i rashoda HAPK Mladost u periodu 2014. - 2016.

Izvor: izrada autora na temelju podataka iz izvještaja o prihodima i rashodima

Graf 5. Kretanje prihoda i rashoda PK Jadran Split u periodu 2014. - 2016.

Izvor: izrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima⁴

Tablica 37 prikazuje zbirnu analizu prema pokazateljima odabranih plivačkih klubova.

Tablica 37. Zbirna analiza prema pokazateljima odabranih plivačkih klubova

Godina	Pokazatelj	Zagrebački plivački klub	Plivački klub Rijeka	Hrvatski akademski plivački klub Mladost	Plivački klub Jadran Split	Plivački klub Jug
2016	Koeficijent pouzdanosti izvora prihoda	0,49	0,56	0,2711	0,5065	0,5654
	Koeficijent pouzdanosti sredstava dobivenih iz državnog proračuna	0	0	0	0	0
	Odnos rashoda za zaposlenike i ukupnih rashoda	0,58	0,42	0,548	0,5034	0,4264
	Pokazatelj uštede	0,014	-0,0054	0,0149	-0,1642	0,0054

Izvor: samostalna izrada autora

Najveći koeficijent pouzdanosti izvora prihoda u 2016. godini imao je Plivački klub Jug, što ukazuje na odnos najvećeg izvora prihoda (ostali nespomenuti prihodi) i ukupnih prihoda

plivačkog kluba. 56,54% prihoda otpada na ostale nespomenute prihode. Niti jedan klub nije u 2016. dobivao sredstva iz državnog proračuna pa za sve klubove taj koeficijent iznosi 0. Odnos rashoda za zaposlene najveći je kod Zagrebačkog plivačkog kluba, što znači da 58% rashoda otpada na rashode za zaposlenike. Pokazatelj uštede najveći je kod Hrvatskog akademskog plivačkog kluba Mladost i iznosi 0,0149, nešto veći nego kod Zagrebačkog plivačkog kluba.

6. ZAKLJUČAK

Kada se govori o neprofitnim organizacijama, onda je važno naglasiti da se pod tim pojmom podrazumijevaju različiti organizacijski oblici, od udruga i zaklada preko ustanova i vjerskih zajednica pa sve do političkih stranaka i drugih oblika. One se od profitnih organizacija razlikuju u ključnom segmentu koji se odnosi na ostvarivanje profita. Naime, temeljni cilj neprofitnih organizacija jest stvaranje javne dobrobiti i djelovanje s obzirom na zadovoljavanje interesa članova.

S ciljem dobivanja informacija o poslovanju neprofitnih organizacija, one su dužne kreirati i financijske izvještaje, što je i regulirano *Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*. U ovom su se završnom radu u teorijskom dijelu definirale neprofitne organizacije te financijsko izvještavanje, a u praktičnom se dijelu pristupilo praćenju i analizi podataka iz financijskih izvještaja neprofitnih organizacija. Preciznije rečeno, odradile su se horizontalna i vertikalna analiza bilance i izvještaja o prihodima i rashodima te analiza putem pokazatelja u periodu 2014. – 2016. na primjeru odabranih plivačkih klubova. To su:

- Zagrebački plivački klub,
- Plivački klub Rijeka,
- Plivački klub Jug,
- Hrvatski akademski plivački klub Mladost,
- Plivački klub Jadran Split.

Horizontalna i vertikalna analiza bilance i izvještaja o prihodima i rashodima omogućile usporedbu kroz više godina poslovanja s ciljem utvrđivanja tendencija i dinamike promjene pojedinih pozicija bilance i izvještaja o prihodima i rashodima, odnosno usporedbu pojedinih stavki koja se u pravilu odnosi na jednu poslovnu godinu. Analiza prema pokazateljima pružila je preciznije informacije o poslovanju kroz promatranje pouzdanosti izvora prihoda, sredstava dobivenih iz državnog proračuna, odnosa rashoda po zaposlenom i ukupnih rashoda te pokazatelje uštede.

Analiza je pokazala da je Zagrebački plivački klub ostvario 2016. više prihoda nego godinu ranije, dok je s druge strane smanjio rashode. Uzimajući u obzir višak prihoda i provedene

analize, može se ocijeniti da je klub pozitivno poslovao i predviđa se nastavak tog trenda ukoliko nastavi s takvom politikom poslovanja.

Plivački klub Rijeka ostvario je u promatranim periodima više rashoda nego prihoda (izuzev 2015. kada su prihodi bili viši od rashoda). Uzimajući u obzir odnos prihoda i rashoda te provedene analize, zaključuje se da se u poslovanju kluba mogu primijetiti oscilacije u kretanjima prihoda i rashoda te se sa sigurnošću ne može utvrditi kakva budućnost očekuje klub po tom pitanju, odnosno ne može se reći hoće li klub poslovati u 2017. s dobiti ili gubitkom.

Što se tiče PK Jug, prihodi su 2014. i 2016. bili viši od rashoda, dok su rashodi 2015. bili viši od prihoda. U poslovanju kluba primjećuje se naizmjeničan trend porasta prihoda/rashoda, zbog čega se u poslovanju kluba također mogu primijetiti oscilacije. Budući da su u 2016. prihodi ipak bili veći od rashoda, može se zaključiti da klub pozitivno posluje, no ne može se sa sigurnošću utvrditi kako će se u budućnosti kretati prihodi i rashodi, odnosno hoće li klub zadržati trenutnu poziciju i poslovati s dobiti.

HAPK Mladost poslovao je s gubitkom 2014. i 2015., kada su ukupni prihodi bili manji od ukupnih rashoda, no situacija se ipak promijenila 2016., kada je klub uspio ostvariti više prihoda nego rashoda. Zbog uspjeha u prethodnoj godini, može se zaključiti da je klub počeo pozitivno poslovati, no također se ne može sa sigurnošću tvrditi hoće li tako nastaviti poslovati i u narednoj 2017., a osobito zato što je razlika ukupnih prihoda i ukupnih rashoda izrazito mala, na što upućuje i pokazatelj uštede.

Prihodi PK Jadran Split 2014. i 2015. bili su veći od ukupnih rashoda, no situacija se ipak promijenila 2016., kada je klub uspio ostvariti manje prihoda nego rashoda.

Uzimajući u obzir trend kretanja prihoda i rashoda te izrazito negativan pokazatelj uštede, očekuje se i u idućoj godini negativan financijski rezultat.

Navedeni su zaključci potkrijepljeni zbirnim horizontalnim i vertikalnim analizama te analizi prema pokazateljima. Analizom financijskih izvještaja omogućena je evaluacija prethodnog financijskog poslovanja odabranih plivačkih klubova te se na njenom temelju pokušalo predvidjeti i njihovo buduće poslovanje. Za precizniju procjenu budućeg poslovanja u obzir bi trebalo ipak uzeti više godina kako bi se preciznije pratio trend kretanja prihoda i rashoda te bilančnih pozicija.

Literatura

1. Alfirević, N. (2013). *Osnove marketinga i menadžmenta neprofitnih organizacija*. Zagreb: Školska knjiga.
2. Barić, S. (2000). *Gospodarske djelatnosti neprofitnih organizacija*. Zagreb: B.a.B.e.
3. Business Dictionary. (n.d.). *Non profit organization (NPO)*. [Mrežno] Dostupno na: <http://www.businessdictionary.com/definition/non-profit-organization-NPO.html> [8.8.2017].
4. Fritz, J. (2017). *The Basics of Nonprofit Charitable Organizations*. [Mrežno] Dostupno na: <https://www.thebalance.com/non-profit-4073988> [8.8.2017].
5. Hansmann, H. (1980). The role of nonprofit enterprise. *The Yale law journal*, 89 (5), str. 835-901.
6. HAPK Mladost, (n.d.). *O nama*. [Mrežno] Dostupno na: <http://www.hapk-mladost.hr/o-nama/> [1.9.2017].
7. Hladika, M. & Žigman, A. (2012). Financijski pokazatelji za ocjenu poslovanja neprofitnih organizacija. *Riznica*, br. 10, str. 25-29.
8. Ingram, D. (n.d.). *Non Profit Organization Vs. Profit Organization*. [Mrežno] Dostupno na: <http://smallbusiness.chron.com/non-profit-organization-vs-profit-organization-4150.html> [10.8.2017].
9. Lešić, D. (2015). Neprofitne udruge kao nositelji razvoja socijalnog poduzetništva u Republici Hrvatskoj. *Obrazovanje za poduzetništvo*, 5 (2), str. 83-95.
10. Marić, I. (2015). *Neprofitne organizacije*. [Mrežno] Dostupno na: <http://web.efzg.hr/dok/OIM/Menad%C5%BEment%20neprofitnih%20organizacija.pdf> [10.8.2017].
11. Newhouse, C. (2012). *What makes nonprofits special?*. [Mrežno] Dostupno na: <http://ccss.jhu.edu/what-makes-nonprofits-special/> [10.8.2017].
13. Ott, S. J. & Dickie, L. A. (2016). *The Nature of the Nonprofit Sector*. Boulder: Westview Press.
14. Perić, J. & Jeger, M. (2016). *Poduzetništvo neprofitnih organizacija: Definicija i specifičnosti neprofitnih organizacija (nastavni materijali)*. [Mrežno] Dostupno na:

[http://www.efos.unios.hr/poduzetnistvo-neprofitnih-organizacija/wp-content/uploads/sites/163/2013/04/PNO temeljne-odrednice-NPO_280416.pdf](http://www.efos.unios.hr/poduzetnistvo-neprofitnih-organizacija/wp-content/uploads/sites/163/2013/04/PNO_temeljne-odrednice-NPO_280416.pdf)

[10.8.2017.].

15. PK Jadran Split. (n.d.). *Povijest*. [Mrežno] Dostupno na: <http://www.pk-jadran.hr/Jadran2010/Povijest.php> [20.8.2017.].

16. PK Jug. (n.d.). *Povijest kluba*. [Mrežno] Dostupno na: <http://www.pkjug.hr/povijest-kluba.php> [27.8.2017].

17. Plivački klub Rijeka. (n.d.). *O nama*. [Mrežno] Dostupno na: <http://www.plivackiklub-rijeka.hr/o-nama-2/> [25.8.2017].

18. *Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija*. (2015). Zagreb: Narodne novine.

19. Sessoms, G. (n.d.). *What Is the Purpose of Nonprofit Organizations?*. [Mrežno] Dostupno na: <http://smallbusiness.chron.com/purpose-nonprofit-organizations-56562.html> [8.8.2017].

20. Smith, D. H., Stebbins, R. A. & Dover, M. A. (2006). *A Dictionary of Nonprofit Terms and Concepts*. Bloomington: Indiana University Press.

21. Vlada Republike Hrvatske: Ured za udruge. (n.d.). *Gospodarske djelatnosti*. [Mrežno] Dostupno na: <http://int.uzuvrh.hr/stranica.aspx?pageID=176> [10.8.2017].

22. Zagrebački plivački klub. (n.d.). *Povijest*. [Mrežno] Dostupno na: <http://www.zpk.hr/klub/povijest.html> [20.8.2017].

23. *Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*. (2014). Zagreb: Narodne novine.

24. Zuber, M. (2015). *Prodana kava ili jedna knjiga uvodi udruge u krug poreznih obveznika*. [Mrežno] Dostupno na: <https://lider.media/aktualno/tvrtke-i-trzista/poslovna-scena/prodana-kava-ili-jedna-knjiga-uvodi-udruge-u-krug-poreznih-obveznika/> [10.8.2017].

25. Žager, K., Sačer, I. M., Sever, S., & Žager, L. (2008). *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: Masmedia.

Popis slika

Slika 1. Sudionici u razvoju ekonomije svake zemlje.....	8
--	---

Popis tablica

Tablica 1. Načela upravljanja utemeljena na orijentaciji prema dionicima	122
Tablica 2. Mjerenje učinkovitosti neprofitnih organizacija	13
Tablica 3. Razlike profitnih i neprofitnih organizacija s obzirom na temeljne dimenzije	14
Tablica 4. Financijski pokazatelji specifični za neprofitne organizacije.....	21
Tablica 5. Horizontalna analiza pojedinih stavki bilance ZPK-a.....	24
Tablica 6. Horizontalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda ZPK-a.....	25
Tablica 7. Vertikalna analiza pojedinih stavki bilance ZPK-a.....	26
Tablica 8. Vertikalna analiza pojedinih stavki izvještaja o prihodima i rashodima ZPK-a.....	27
Tablica 9. Analiza prema pokazateljima	28
Tablica 10. Horizontalna analiza pojedinih stavki bilance PK Rijeka.....	29
Tablica 11. Horizontalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda PK Rijeka.....	30
Tablica 12. Vertikalna analiza pojedinih stavki bilance PK Rijeka.....	31
Tablica 13. Vertikalna analiza pojedinih stavki izvještaja o prihodima i rashodima PK Rijeka	32
Tablica 14. Analiza prema pokazateljima	33
Tablica 15. Horizontalna analiza pojedinih stavki bilance PK Jug.....	334
Tablica 16. Horizontalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda PK Jug.....	35
Tablica 17. Vertikalna analiza pojedinih stavki bilance PK Jug.....	36
Tablica 18. Vertikalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda PK Jug.....	37
Tablica 19. Analiza prema pokazateljima	38
Tablica 20. Horizontalna analiza pojedinih stavki bilance HAPK Mladost	40
Tablica 21. Horizontalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda HAPK Mladost	41
Tablica 22. Vertikalna analiza pojedinih stavki bilance HAPK Mladost.....	43
Tablica 23. Vertikalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda HAPK Mladost	44
Tablica 24. Analiza prema pokazateljima	45
Tablica 25. Horizontalna analiza pojedinih stavki bilance PK Jadran Split	46
Tablica 26. Horizontalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda PK Jadran Split	50

Tablica 27. Vertikalna analiza pojedinih stavki bilance PK Jadran Split	48
Tablica 28. Vertikalna analiza pojedinih stavki prihoda i rashoda PK Jadran Split	49
Tablica 29. Analiza prema pokazateljima	50
Tablica 30. Horizontalna analiza imovine za odabrane plivačke klubove	51
Tablica 31. Horizontalna analiza obveza za odabrane plivačke klubove	52
Tablica 32. Horizontalna analiza vlastitih izvora odabranih plivačkih klubova	53
Tablica 33. Horizontalna analiza ukupnih prihoda odabranih veslačkih klubova	54
Tablica 34. Horizontalna analiza ukupnih rashoda odabranih plivačkih klubova	55
Tablica 35. Zbirna vertikalna analiza bilance odabranih plivačkih klubova.....	56
Tablica 36. Zbirna vertikalna analiza prihoda i rashoda odabranih plivačkih klubova	57
Tablica 37. Zbirna analiza prema pokazateljima odabranih plivačkih klubova.....	60

Popis grafova

Graf 1. Kretanje prihoda i rashoda ZPK-a u periodu 2014.-2016.....	58
Graf 2. Kretanje prihoda i rashoda plivačkog kluba Rijeka u periodu 2014.-2016.	59
Graf 3. Kretanje prihoda i rashoda PK Jug u periodu 2014. – 2016.	59
Graf 4. Kretanje prihoda i rashoda HAPK Mladost u periodu 2014. - 2016.	59
Graf 5. Kretanje prihoda i rashoda PK Jadran Split u periodu 2014. - 2016.	60

SAŽETAK

Udruge, zaklade, ustanove, vjerske zajednice, političke stranke itd. predstavljaju oblike organizacije karakteristične za neprofitne organizacije. Njihov cilj nije stjecanje i raspodjela dobiti članovima, nego stvaranje javne dobrobiti i zadovoljavanje interesa članova. Neprofitne organizacije svoj prihodi i profit usmjeravaju realizaciji neprofitnih ciljeva. Na području Republike Hrvatske u Registar neprofitnih organizacija upisan je niz neprofitnih organizacija koje svojim djelovanjem doprinose ekonomskom razvoju države. Njihovo je djelovanje zakonski regulirana, a svaka od njih ima obvezu sastavljanja financijskih izvještaja. U ovom se završnom radu analiziralo poslovanje odabranih plivačkih klubova. Analizom financijskih izvještaja omogućena je evaluacija prethodnog financijskog poslovanja odabranih plivačkih klubova te se na njenom temelju pokušalo predvidjeti i njihovo buduće poslovanje. Za precizniju procjenu budućeg poslovanja u obzir bi trebalo ipak uzeti više godina kako bi se preciznije pratilo trend kretanja prihoda i rashoda te bilančnih pozicija.

Ključne riječi: neprofitne organizacije, računovodstvo neprofitnih organizacija, analiza financijskih izvještaja

SUMMARY

Associations, foundations, institutions, religious communities, political parties etc. represent characteristic forms of non-profit organizations. Their aim isn't gaining and distributing profit to members, but creating public benefit and meeting the interests of members. Non-profit organizations focus their revenue and profit on the realization of non-profit aims. On the territory of the Republic of Croatia, a number of non-profit organizations have been registered in the Register of Non-Profit Organizations, and they contribute to the economic development of the state by their actions. Their activity is legally regulated, and each of them has an obligation to prepare financial statements. This graduate thesis analyzed the activities of selected swimming clubs. The analysis of the financial statements enabled the evaluation of the previous financial activities of the selected swimming clubs and was also attempted to predict their future business on its basis. For a more accurate estimate of future operations, however, it should take several years to better reflect the trend of revenue and expenditure and balance positions.

Key words: non-profit organizations, non-profit organizations accounting, financial analysis